

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานพระราชบัญญัติกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

แระ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๑๐ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๐

เป็นปีที่ ๒๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สมเด็จพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ

ให้ประกาศว่า

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยแระ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแระ พ.ศ. ๒๕๑๐”

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ

เบกษาเป็นต้นไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) พระราชบัญญัติการทำเหมืองแระ พระพุทธศักราช ๒๔๖๑

(๒) ประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน พระพุทธศักราช ๒๔๖๔ ให้

ใช้พระราชบัญญัติการทำเหมืองแระ พระพุทธศักราช ๒๔๖๑ คุ่มครองไปถึงเพชรพลอยต่าง ๆ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๓) พระราชบัญญัติการทำเหมืองแระแก้ไขเพิ่มเติม พระพุทธศักราช ๒๔๗๔

(๔) พระราชบัญญัติการทำเหมืองแระ (ฉบับที่ ๓) พระพุทธศักราช ๒๔๗๙

(๕) พระราชบัญญัติการทำเหมืองแระ (ฉบับที่ ๔) พระพุทธศักราช ๒๔๗๙

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๖) พระราชบัญญัติการทำเหมืองแระ (ฉบับที่ ๕) พระพุทธศักราช ๒๔๘๓

(๗) พระราชบัญญัติการทำเหมืองแระ (ฉบับที่ ๖) พระพุทธศักราช ๒๔๘๓

(๘) พระราชบัญญัติการทำเหมืองแระ (ฉบับที่ ๗) พระพุทธศักราช ๒๔๘๔

(๙) พระราชบัญญัติการทำเหมืองแระ (ฉบับที่ ๘) พระพุทธศักราช ๒๔๘๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑๐) พระราชบัญญัติว่าด้วยวิธีการเก็บค่าภาคหลวงแระ พระพุทธศักราช ๒๔๘๖

(๑๑) พระราชบัญญัติการทำเหมืองแระ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๐๖

(๑๒) พระราชบัญญัติการทำเหมืองแระ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๐๙

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๔/ตอนที่ ๑๒๙/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๓๑ ธันวาคม ๒๕๑๐

บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัติ
นี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๔^๒ ในพระราชบัญญัตินี้

“แร่”^๓ หมายความว่า ทรัพยากรธรณีที่เป็นอนินทรีย์วัตถุ มีส่วนประกอบทางเคมีกับ
ลักษณะทางฟิสิกส์แน่นอนหรือเปลี่ยนแปลงได้เล็กน้อย ไม่ว่าจะต้องถลุงหรือหลอมก่อนใช้หรือไม่
และหมายความรวมถึงถ่านหิน หินน้ำมัน หินอ่อน โลหะและตะกั่วที่ได้จากโลหกรรม น้ำเกลือ
ใต้ดิน หินซึ่งกฎกระทรวงกำหนดเป็นหินประดับหรือหินอุตสาหกรรม และดินหรือทรายซึ่ง
กฎกระทรวงกำหนดเป็นดินอุตสาหกรรมหรือทรายอุตสาหกรรม แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงน้ำ เกลือสินเธาว์
ลูกรัง หิน ดิน หรือทราย

“น้ำเกลือใต้ดิน”^๔ หมายความว่า น้ำเกลือที่มีอยู่ใต้ดินตามธรรมชาติ และมีความ
เข้มข้นของเกลือในปริมาณมากกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง

“สำรวจแร่” หมายความว่า การเจาะ หรือขุด หรือกระทำด้วยวิธีการอย่างใดอย่าง
หนึ่งหรือหลายวิธี เพื่อให้รู้ว่าในพื้นที่มีแร่อยู่หรือไม่เพียงใด

“ทำเหมือง”^๕ หมายความว่า การกระทำแก่พื้นที่ไม่ว่าจะเป็นที่บกหรือที่น้ำเพื่อให้
ได้มาซึ่งแร่ด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายวิธี แต่ไม่รวมถึงการขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินตามหมวด
๕ ทวิ และการขุดหาแร่รายย่อย หรือการร่อนแร่ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ทำเหมืองใต้ดิน”^๖ หมายความว่า การทำเหมืองด้วยวิธีการเจาะเป็นปล่องหรือ
อุโมงค์ลึกลงไปใต้ผิวดิน เพื่อให้ได้มาซึ่งแร่ใต้ผิวดิน

“ขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดิน”^๗ หมายความว่า การกระทำแก่พื้นที่ไม่ว่าจะเป็นที่บกหรือที่
น้ำเพื่อให้ได้มาซึ่งน้ำเกลือใต้ดิน แต่ไม่รวมถึงการทำเหมืองแร่เกลือหินด้วยวิธีเหมืองละลายแร่

“ขุดหาแร่รายย่อย” หมายความว่า การกระทำแก่พื้นที่ไม่ว่าจะเป็นที่บกหรือที่น้ำ
เพื่อให้ได้มาซึ่งแร่โดยใช้แรงคนแต่ละคนตามชนิดของแร่ ภายในท้องที่และวิธีการขุดหาแร่ตามที่
กำหนดในกฎกระทรวง

^๒ มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

^๓ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “แร่” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔

^๔ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “น้ำเกลือใต้ดิน” เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔

^๕ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “ทำเหมือง” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.

๒๕๓๔

^๖ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “ทำเหมืองใต้ดิน” เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

^๗ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “ขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดิน” เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.

๒๕๓๔

“ร้อนแรง” หมายความว่า การกระทำแก่พื้นที่ไม่ว่าจะเป็นที่บกหรือที่น้ำเพื่อให้ได้มาซึ่งแร่โดยใช้แรงคนแต่ละคนตามชนิดของแร่ ภายในท้องที่และวิธีการร่อนแร่ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“แต่งแร่” หมายความว่า การกระทำอย่างใด ๆ เพื่อทำแร่ให้สะอาด หรือเพื่อให้แร่ที่ปนกันอยู่ตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปแยกออกจากกัน และหมายความรวมถึงบดแร่ หรือคัดขนาดแร่

“ซื้อแร่” หมายความว่า การรับโอนแร่ด้วยประการใดจากบุคคลอื่นนอกจากการตกทอดทางมรดก

“ขายแร่” หมายความว่า การโอนแร่ด้วยประการใดไปยังบุคคลอื่น

“มีแร่ไว้ในครอบครอง”^๙ หมายความว่า การซื้อแร่ การมีไว้ การยึดถือ หรือการรับไว้ด้วยประการใดซึ่งแร่ ทั้งนี้ ไม่ว่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น

“เรือขุดหาแร่”^{๑๐} หมายความว่า เรือ หรือแพซึ่งมีอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการทำเหมืองหรือการแต่งแร่สำหรับใช้ในเรือ หรือแพนั้น

“เขตควบคุมแร่”^{๑๑} หมายความว่า เขตพื้นที่ซึ่งรัฐมนตรีประกาศเป็นเขตควบคุมแร่

“ผู้อำนวยการ”^{๑๒} หมายความว่า ผู้อำนวยการเขตควบคุมแร่

“โลหกรรม” หมายความว่า การถลุงแร่ หรือการทำแร่ให้เป็นโลหะด้วยวิธีอื่นใด และหมายความรวมถึงการทำโลหะให้บริสุทธิ์ การผสมโลหะ การผลิตโลหะสำเร็จรูป หรือกิ่งสำเร็จรูปชนิดต่าง ๆ โดยวิธีหลอม หล่อ รีด หรือวิธีอื่นใด

“เขตเหมืองแร่” หมายความว่า เขตพื้นที่ซึ่งกำหนดในประทานบัตรชั่วคราว หรือประทานบัตร

“เขตแต่งแร่” หมายความว่า เขตพื้นที่ซึ่งระบุในใบอนุญาตแต่งแร่

“เขตโลหกรรม” หมายความว่า เขตพื้นที่ซึ่งระบุในใบอนุญาตประกอบโลหกรรม

“สถานที่เก็บแร่” หมายความว่า สถานที่ซึ่งระบุในใบอนุญาตเก็บแร่

“สถานที่ฝากรแร่”^{๑๓} หมายความว่า สถานที่ซึ่งรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นสถานที่ฝากรแร่ตามมาตรา ๑๐๓ ตี

“สถานที่พักแร่” หมายความว่า สถานที่ซึ่งระบุในใบอนุญาตขนแร่ให้นำแร่ไปเก็บพักไว้ได้

“อาชญาบัตรสำรวจแร่” หมายความว่า หนังสือสำคัญที่ออกให้เพื่อสำรวจแร่ภายในท้องที่ซึ่งระบุในหนังสือสำคัญนั้น

^๙ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “มีแร่ไว้ในครอบครอง” เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘

^{๑๐} มาตรา ๔ นิยามคำว่า “เรือขุดหาแร่” เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘

^{๑๑} มาตรา ๔ นิยามคำว่า “เขตควบคุมแร่” เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘

^{๑๒} มาตรา ๔ นิยามคำว่า “ผู้อำนวยการ” เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘

^{๑๓} มาตรา ๔ นิยามคำว่า “สถานที่ฝากรแร่” เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ พ.ศ. ๒๕๒๖

สำนักงานทรัพยากรธรณีอำเภอแต่ละเขต ให้มีทรัพยากรธรณีอำเภอคนหนึ่งเป็นผู้ควบคุมบังคับบัญชา และจะกำหนดให้ทรัพยากรธรณีอำเภอนั้นอยู่ในบังคับบัญชาของทรัพยากรธรณีจังหวัดใดหรืออยู่ในบังคับบัญชาของอธิบดีก็ได้

มาตรา ๖^{๓๓} คำขอตามพระราชบัญญัตินี้ให้ทำตามแบบพิมพ์ที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่*กำหนด

คุณสมบัติของผู้ขอ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ อาชญาบัตรพิเศษ ประทานบัตรชั่วคราว ประทานบัตร และใบอนุญาต ตลอดจนการต่ออายุอาชญาบัตรพิเศษ ประทานบัตร ใบอนุญาตแต่งแร่ และใบอนุญาตประกอบโลหกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ยื่นคำขอต้องเสียค่าคำขอ และวางค่าธรรมเนียมล่วงหน้าพร้อมกับการยื่นคำขอ และต้องออกค่าใช้จ่าย หรือวางเงินล่วงหน้าเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดดำเนินการ และการออกหรือต่ออายุอาชญาบัตร ประทานบัตรชั่วคราว ประทานบัตร หรือใบอนุญาต แล้วแต่กรณี ไว้ต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*ด้วย ถ้าได้มีการส่งยกคำขอหรือไม่ได้รับอาชญาบัตร ประทานบัตรชั่วคราว ประทานบัตร หรือใบอนุญาตด้วยประการใด ค่าใช้จ่ายสำหรับกิจการที่ยังไม่ได้ดำเนินการนั้น ให้คืนให้แก่ผู้ยื่นคำขอ แต่ถ้าดำเนินการไปแล้วเป็นบางส่วนให้คืนให้เฉพาะส่วนที่ยังไม่ได้ดำเนินการ

ค่าธรรมเนียมล่วงหน้าที่ผู้ยื่นคำขอวางไว้ ถ้าได้มีการส่งยกหรือถอนคำขอนั้น ผู้ยื่นคำขอต้องเสียค่าธรรมเนียมสำหรับกิจการที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระในอัตราหนึ่งในสี่ของเงินที่วางไว้ เว้นแต่ในกรณีที่มีการส่งยกคำขอโดยมิใช่ความผิดของผู้ยื่นคำขอ หรือผู้ยื่นคำขอตาย

มาตรา ๖ ทวิ^{๓๔} เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม*โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดพื้นที่ใด ๆ ให้เป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ได้

ภายในเขตที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ผู้ใดจะยื่นคำขออาชญาบัตร ประทานบัตรชั่วคราว หรือประทานบัตรไม่ได้ เว้นแต่ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม*เห็นสมควรให้ยื่นคำขอได้เป็นกรณีพิเศษโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อหมดความจำเป็นที่จะใช้เขตพื้นที่เพื่อประโยชน์ดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม*ประกาศยกเลิกในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖ ตริ^{๓๕} พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กรมทรัพยากรธรณี และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่*ในการกระทำเพื่อประโยชน์แก่การสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่

^{๓๓} มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

^{๓๔} มาตรา ๖ ทวิ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๓๕} มาตรา ๖ ตริ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

มาตรา ๖ จัตวา^{๑๖} เพื่อประโยชน์แก่เศรษฐกิจของประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม*โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดพื้นที่ใดที่มีแหล่งต้นน้ำหรือป่าน้ำซับซุ่ม ที่ได้ทำการสำรวจแล้วปรากฏว่ามีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์ และมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อออกประทานบัตรชั่วคราวหรือประทานบัตรได้เป็นอันดับแรกก่อนการสงวนหวงห้าม หรือใช้ประโยชน์อย่างอื่นในที่ดินในพื้นที่นั้น แต่ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้วย

มาตรา ๗^{๑๗} ถ้าอาชญาบัตร ประทานบัตรชั่วคราว ประทานบัตร หรือใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลาย ให้ผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตร หรือผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* ภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบการสูญหายหรือการถูกทำลาย

มาตรา ๘^{๑๘} ถ้าผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตร หรือผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะตั้งผู้ใดไว้เพื่อติดต่อกับพนักงานเจ้าหน้าที่แทนตน ผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตร หรือผู้รับใบอนุญาตต้องทำหนังสือมอบอำนาจ และจดทะเบียนไว้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ การทำหนังสือมอบอำนาจ และการจดทะเบียนให้เป็นไปตามแบบ และวิธีการที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๙^{๑๙} หนังสือหรือคำสั่งที่มีถึงบุคคลใดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจส่งให้แก่บุคคลนั้นโดยตรง หรือส่งให้แก่

- (๑) ผู้รับมอบอำนาจตามมาตรา ๘
- (๒) ผู้ซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว ซึ่งอยู่ ณ ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ หรือสำนักทำการงานของบุคคลนั้น หรือ
- (๓) บุคคลนั้นโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ณ ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ หรือสำนักทำการงานของบุคคลนั้น ทั้งนี้ ซึ่งได้จดทะเบียนไว้ต่อทางราชการ

เมื่อได้ส่งหนังสือหรือคำสั่งให้แก่บุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือโดยวิธีการตาม (๓) ให้ถือว่าบุคคลนั้นได้รับหนังสือหรือคำสั่งนั้นแล้ว

มาตรา ๙ ทวิ^{๒๐} เมื่อปรากฏในภายหลังว่าได้ออกอาชญาบัตร ประทานบัตรชั่วคราว ประทานบัตร หรือใบอนุญาตให้แก่ผู้ใดโดยคลาดเคลื่อน หรือโดยสำคัญผิดในข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* อธิบดี หรือรัฐมนตรีผู้ออกอาชญาบัตร

^{๑๖} มาตรา ๖ จัตวา เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒
^{๑๗} มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖
^{๑๘} มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖
^{๑๙} มาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ พ.ศ. ๒๕๒๖
^{๒๐} มาตรา ๙ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

ประธานบัตรชั่วคราว ประธานบัตร หรือใบอนุญาต แล้วแต่กรณี มีอำนาจเรียกอาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว ประธานบัตร หรือใบอนุญาตดังกล่าวมาแก้ไขให้ถูกต้อง หรือเพิกถอนอาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว ประธานบัตร หรือใบอนุญาตนั้นเสียได้

ในกรณีที่มีการแก้ไข หรือเพิกถอนอาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว ประธานบัตร หรือใบอนุญาตตามความในวรรคหนึ่ง ผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประธานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประธานบัตร หรือผู้รับใบอนุญาตจะเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ จากการแก้ไข หรือเพิกถอนอาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว ประธานบัตร หรือใบอนุญาตนั้นไม่ได้

มาตรา ๙ ตรี^{๒๑} ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้เนื้อที่ในเขตอาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว หรือประธานบัตรใดเพื่อประโยชน์แก่การอันเป็นสาธารณูปโภค การป้องกันประเทศ หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่นของรัฐ ให้รัฐมนตรีโดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจเรียกอาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว หรือประธานบัตรนั้นมาแก้ไขเปลี่ยนแปลงเนื้อที่ในเขตอาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว หรือประธานบัตรได้

ในกรณีที่ได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเนื้อที่ในเขตอาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว หรือประธานบัตรตามวรรคหนึ่ง ผู้ถืออาชญาบัตร ประธานบัตรชั่วคราว หรือประธานบัตรจะเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ มิได้

มาตรา ๙ จัตวา^{๒๒} เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องควบคุมการทำเหมือง การแต่งแร่ การซื้อแร่ การขายแร่ หรือการมีแร่ไว้ในครอบครอง เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบทำเหมือง หรือลักลอบส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร หรือเพื่อประโยชน์เกี่ยวกับความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้ท้องที่หนึ่งท้องที่ใด รวมทั้งส่วนหนึ่งส่วนใดของน่านน้ำไทยเป็นเขตควบคุมแร่ โดยจะกำหนดเป็นเขตควบคุมแร่สำหรับแร่ชนิดหนึ่งชนิดใด หรือหลายชนิดก็ได้

เมื่อหมดความจำเป็นที่จะต้องมีเขตควบคุมแร่ตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีประกาศยกเลิกในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๙ เบญจ^{๒๓} ในเขตควบคุมแร่แต่ละเขตให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า คณะกรรมการเขตควบคุมแร่ประจำเขต ประกอบด้วย ผู้อำนวยการเป็นประธานกรรมการ ผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีเขตอำนาจอยู่ในเขตควบคุมแร่ ผู้แทนกรมตำรวจ ผู้แทนกรมศุลกากร ผู้แทนกรมอัยการ ผู้แทนกองทัพบก ผู้แทนกองทัพเรือ เป็นกรรมการ และให้ผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่*เป็นกรรมการและเลขานุการ และเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*ที่สำนักงานเขตควบคุมแร่ตั้งอยู่ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

^{๒๑} มาตรา ๙ ตรี เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๒๒} มาตรา ๙ จัตวา เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘

^{๒๓} มาตรา ๙ เบญจ เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘

ในกรณีที่เขตควบคุมแร่ใดมีพื้นที่ครอบคลุมเกินหนึ่งจังหวัด ให้ส่วนราชการตามวรรคหนึ่งแต่งตั้งผู้แทนได้เขตละไม่เกินสองคน และให้คณะกรรมการแต่งตั้งผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่*ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการคนหนึ่ง เป็นเลขานุการ

ในการแต่งตั้งผู้แทนส่วนราชการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้คำนึงถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ได้รับการแต่งตั้งในเขตพื้นที่ที่กำหนดเป็นเขตควบคุมแร่เป็นสำคัญ
องค์ประชุม และระเบียบการประชุมของคณะกรรมการเขตควบคุมแร่ประจำเขต ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการเขตควบคุมแร่ประจำเขตกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

มาตรา ๙ ฉ^{๒๔} ให้คณะกรรมการเขตควบคุมแร่ประจำเขตมีอำนาจให้ความเห็นชอบในเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการตามมาตรา ๙ อัญฐ ตลอดจนให้คำปรึกษา หรือคำแนะนำแก่ผู้อำนวยการในการปฏิบัติหน้าที่อื่นในเขตควบคุมแร่

คณะกรรมการเขตควบคุมแร่ประจำเขตอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาให้ความเห็น หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการเขตควบคุมแร่ประจำเขตมอบหมายได้

องค์ประชุม และระเบียบการประชุมของคณะอนุกรรมการ ให้เป็นไปตามที่คณะอนุกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเขตควบคุมแร่ประจำเขต

มาตรา ๙ สัตต^{๒๕} ในเขตควบคุมแร่แต่ละเขต ให้รัฐมนตรีจัดตั้งสำนักงานเขตควบคุมแร่ขึ้นโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อำนวยการคนหนึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดในมาตรา ๙ อัญฐ และมาตรา ๙ นว เป็นผู้ควบคุมดูแลรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานเขตควบคุมแร่ ในการนี้ จะให้มีรองผู้อำนวยการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการคนหนึ่งหรือหลายคนตามที่รัฐมนตรีแต่งตั้งเมื่อได้ปรึกษาหารือกับคณะกรรมการเขตควบคุมแร่ประจำเขตแล้ว เพื่อช่วยสั่งและปฏิบัติราชการตามผู้อำนวยการมอบหมายก็ได้

ในกรณีที่ผู้อำนวยการไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองผู้อำนวยการที่มีอาวุโสสูงตามลำดับเป็นผู้รักษาราชการแทน และให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้อำนวยการ

การแต่งตั้งผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๙ อัญฐ^{๒๖} ในเขตควบคุมแร่ ให้ผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเขตควบคุมแร่ประจำเขตมีอำนาจหน้าที่กำหนดมาตรการในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) เรือขุดหาแร่

^{๒๔} มาตรา ๙ ฉ เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘

^{๒๕} มาตรา ๙ สัตต เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘

^{๒๖} มาตรา ๙ อัญฐ เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘

(ก) กำหนดท้องที่ที่ห้ามมิให้ต่อหรือสร้างเรือซุดหาแร่ หรือประกอบหรือสร้างส่วนหนึ่งส่วนใดของเรือซุดหาแร่

(ข) กำหนดท้องที่ที่ห้ามมิให้นำเรือซุดหาแร่เข้าไป เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการมอบหมาย

(ค) กำหนดท้องที่ที่ห้ามมิให้ต่อเติม แก้ไข หรือซ่อมแซมเรือซุดหาแร่ เว้นแต่เป็นเรือที่ได้ปฏิบัติตาม (ฉ) แล้ว และเป็นการต่อเติมแก้ไข หรือซ่อมแซมเล็กน้อย ตามลักษณะและวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด

(ง) กำหนดลักษณะ ชนิด และขนาดของเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องจักร หรืออุปกรณ์ สำหรับใช้ในการทำเหมืองหรือแต่งแร่ที่อนุญาตให้ใช้หรือติดตั้งไว้ในเรือซุดหาแร่

(จ) กำหนดสภาพและคุณภาพของแร่ รวมทั้งปริมาณสูงสุดของแร่ที่จะเก็บหรือมีไว้ในครอบครองในเรือซุดหาแร่ โดยจะกำหนดให้แตกต่างกันตามขนาดและคุณภาพของเรือ และเงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควรก็ได้

(ฉ) กำหนดให้มีการจดทะเบียนประเภท ขนาด และสมรรถนะของเรือซุดหาแร่ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตลอดจนกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทำเครื่องหมายเพื่อแสดงประเภทเรือให้เป็นที่สังเกตเห็นได้จากภายนอก ทั้งนี้ ตามวิธีการและหลักเกณฑ์ที่ผู้อำนวยการกำหนด

(ช) กำหนดเส้นทางการเดินเรือ ท่าจอดเรือ และท่าพักเรือของเรือซุดหาแร่

(๒) เขตเหมืองแร่ และเขตแต่งแร่

(ก) กำหนดประเภทและสภาพของเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องจักร หรืออุปกรณ์ สำหรับใช้ในการทำเหมือง หรือในการแต่งแร่ที่จะนำมาใช้ในเขตเหมืองแร่ หรือในเขตแต่งแร่

(ข) กำหนดสภาพและคุณภาพของแร่ รวมทั้งปริมาณสูงสุดของแร่ที่จะเก็บหรือมีไว้ในครอบครองในเขตเหมืองแร่ หรือในเขตแต่งแร่

(ค) กำหนดที่ตั้ง หรือสภาพของอาคาร หรือที่ซึ่งใช้ในการเก็บแร่ แต่งแร่ หรือมีแร่ไว้ในครอบครอง

(๓) มาตรการอื่น ๆ

(ก) กำหนดเงื่อนไข และวิธีการในการขนแร่หรือเคลื่อนย้ายแร่ทั้งทางบกและทางน้ำ กำหนดเส้นทางของยานพาหนะที่ใช้ในการขนแร่หรือเคลื่อนย้ายแร่ ท่าจอดและท่าพักยานพาหนะ ตลอดจนเวลาและระยะเวลาที่จะอนุญาตให้ทำการขนแร่หรือเคลื่อนย้ายแร่

(ข) กำหนดสภาพและคุณภาพของแร่ รวมทั้งปริมาณสูงสุดของแร่ที่ผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประทานบัตร ผู้รับใบอนุญาต หรือผู้ได้รับหนังสืออนุญาต จะเก็บหรือมีไว้ในครอบครองตลอดจนเงื่อนไข หรือระยะเวลาที่บุคคลดังกล่าวจะเก็บหรือมีแร่ไว้ในครอบครอง

(ค) กำหนดให้ผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประทานบัตร ผู้รับใบอนุญาต หรือผู้ได้รับหนังสืออนุญาต ทำบัญชีและหรือทำรายงานเกี่ยวกับปริมาณแร่ที่เก็บหรือมีไว้ในครอบครอง ทั้งนี้ ตามแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด

(ง) กำหนดสถานที่ตั้ง หรือสภาพของอาคารหรือสถานที่ที่ใช้ในการเก็บแร่ พักแร่ หรือมีแร่ไว้ในครอบครอง ของผู้รับใบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่ ผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ หรือผู้รับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง

(จ) กำหนดให้เจ้าของ หรือผู้ครอบครองยานพาหนะที่ใช้ในการขนแร่หรือเคลื่อนย้ายแร่ ต้องติดเครื่องหมายที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนดไว้ที่ยานพาหนะนั้น เพื่อแสดงให้

บุคคลภายนอกเห็นได้ว่ายานพาหนะดังกล่าวกำลังใช้ในการขนแร่หรือเคลื่อนย้ายแร่ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด

การใช้อำนาจตามมาตรานี้ จะกำหนดโดยมีเงื่อนไขอย่างไรใด ๆ ก็ได้ตามแต่จะเห็นสมควร

เมื่อมีการใช้อำนาจตามมาตรานี้ เงื่อนไขในการอนุญาตใด ๆ ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้อนุญาตไว้แล้วตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น ให้ยังคงใช้บังคับได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อกำหนดตามมาตรานี้ เว้นแต่ผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเขตควบคุมแร่ประจำเขตจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อกำหนดตามมาตรานี้ ให้ทำเป็นประกาศและปิดไว้ที่ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ และสำนักงานทรัพยากรธรณีแร่ประจำท้องที่ทุกแห่งที่อยู่ในเขตควบคุมแร่ ก่อนวันใช้บังคับไม่น้อยกว่าสามวัน และถ้าคณะกรรมการเขตควบคุมแร่ประจำเขตเห็นสมควรจะให้ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายในท้องถิ่นตามระยะเวลาที่เห็นสมควรก็ได้ เว้นแต่เป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วน ผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเขตควบคุมแร่ประจำเขตจะให้ข้อกำหนดมีผลใช้บังคับทันทีที่ประกาศก็ได้

มาตรา ๙ นว^{๒๗} ในเขตควบคุมแร่ ให้ผู้อำนวยการและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการมอบหมายมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ ในเรือขุดหาแร่ หรือในยานพาหนะที่อยู่ในเขตควบคุมแร่ หรือที่จะเข้ามาในเขตควบคุมแร่เพื่อตรวจค้นได้ตลอดเวลา เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิด หรือจะกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) สั่งเจ้าของหรือผู้ควบคุมเรือขุดหาแร่ หรือยานพาหนะที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิด หรือจะกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้หยุด จอด หรือนำเรือขุดหาแร่ หรือยานพาหนะไปยังที่หนึ่งใดเพื่อทำการตรวจค้น หรือให้ออกไปจากเขตควบคุมแร่

(๓) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบธุรกิจที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเกี่ยวข้องกับธุรกิจแร่โดยมิชอบด้วยกฎหมาย ส่งบัญชีเอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) สั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ควบคุมเรือขุดหาแร่ หรือผู้ฝ่าฝืนข้อกำหนดตามมาตรา ๙ อัญญา ปฏิบัติการตามกฎหมาย หรือตามข้อกำหนดภายในระยะเวลาที่ผู้อำนวยการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการมอบหมายกำหนด

ถ้าเจ้าของหรือผู้ควบคุมเรือขุดหาแร่ หรือผู้ฝ่าฝืนข้อกำหนดตามมาตรา ๙ อัญญา ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่สั่งการตาม (๒) (๓) หรือ (๔) โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือบุคคลดังกล่าวกระทำความผิดซ้ำอีกภายในระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเขตควบคุมแร่ประจำเขต ให้ผู้อำนวยการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่สั่งยึดหรืออายัดเรือขุดหาแร่ ส่วนใดส่วนหนึ่งของเรือขุดหาแร่ เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องจักร อุปกรณ์ หรือแร่ ที่ใช้หรือเก็บไว้หรือมีไว้ในครอบครองโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือสั่งยึดหรืออายัดอาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะ อันเป็น

^{๒๗} มาตรา ๙ นว เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘

เครื่องมือหรือเป็นสาเหตุแห่งการกระทำความผิดในทันที ทั้งนี้ เว้นแต่ผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเขตควบคุมแร่ประจำเขตจะพิจารณาเห็นว่ามิเหตุผลอันสมควรที่จะสั่งเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๐^{๒๘} ในกรณีที่มีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ได้กระทำโดยตัวแทนหรือลูกจ้างซึ่งได้กระทำเพราะเหตุเป็นตัวแทนหรือลูกจ้าง หรือกระทำเพื่อประโยชน์ของผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตร หรือผู้รับใบอนุญาต ไม่ว่าตัวแทนหรือลูกจ้างนั้นจะได้เป็นตัวแทนโดยทำหนังสือมอบอำนาจ และจดทะเบียนไว้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือไม่ ให้ถือว่าผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตร หรือผู้รับใบอนุญาต เป็นตัวการในการกระทำความผิดนั้น

มาตรา ๑๑^{๒๙} ในการสำรวจแร่หรือทำเหมือง ถ้าได้พบโบราณวัตถุ ซากดึกดำบรรพ์ หรือแร่พิเศษอันมีคุณค่าเกี่ยวกับการศึกษาในทางธรณีวิทยา นอกจากจะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเกี่ยวกับการเก็บได้ซึ่งวัตถุนั้นแล้ว ผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว หรือผู้ถือประทานบัตรจะต้องแจ้งการพบนั้นต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* โดยพลัน

มาตรา ๑๒^{๓๐} ในเขตอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ เขตอาชญาบัตรพิเศษ หรือเขตเหมืองแร่ หรือในเขตที่ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่เพื่อเก็บขังน้ำขุ่นข้นหรือมูลดินทราย หรือในเขตที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้กำหนดเขตเพื่อการดังกล่าวแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตร หรือผู้รับใบอนุญาตเข้าไปยึดถือครอบครอง ทำลาย หรือทำให้เสื่อมสภาพพื้นที่หรือทรัพยากรในเขตนั้น เว้นแต่ผู้นั้นมีสิทธิทำเช่นนั้นได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา ๑๓^{๓๑} การฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ นอกจากเป็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายอื่นแล้ว ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนสิทธิของผู้ถืออาชญาบัตร ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตร หรือผู้รับใบอนุญาต แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้จัดทำหลักหมายเขตเหมืองแร่ หรือหมดหลักฐานการแผนที่ตามพระราชบัญญัตินี้ลงไว้ในที่ใด ห้ามมิให้ผู้ใดทำลาย ดัดแปลง เคลื่อนย้าย ถอน หรือทำให้หลุด ซึ่งหลักหมายเขตเหมืองแร่ หรือหมดหลักฐานการแผนที่นั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*

มาตรา ๑๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นเจ้าพนักงานตามความหมายในประมวลกฎหมายอาญา และในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดอาญา ให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

^{๒๘} มาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

^{๒๙} มาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

^{๓๐} มาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๓๑} มาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

มาตรา ๑๕ ทวิ^{๑๒} ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึด หรืออายัดบรรดาแร่ที่มีไว้เนื่องในการกระทำความผิด และเครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ที่บุคคลได้มาหรือได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือเป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ไว้เพื่อเป็นหลักฐานในการพิจารณาคดีได้จนกว่าจะมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ทั้งนี้ ไม่ว่าทรัพย์สินนั้นจะเป็นของผู้กระทำความผิด หรือของผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่ และเมื่อได้มีการฟ้องคดีให้นำความในมาตรา ๑๕๔ วรรคสอง และวรรคสามมาใช้บังคับ

ในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอรับทรัพย์สินคืนภายในกำหนดหกเดือนนับแต่วันทราบ หรือถือว่าได้ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี ให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน ทั้งนี้ เว้นแต่อธิบดีจะใช้อำนาจประกาศหาตัวบุคคลที่เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองตามมาตรา ๑๕ เบื้อง

มาตรา ๑๕ ตรี^{๑๓} ในกรณีทรัพย์สินที่ยึดไว้ตามมาตรา ๑๕ ทวิ วรรคหนึ่ง มิใช่เป็นของผู้กระทำความผิด หรือของผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติรัฐมนตรีคืนทรัพย์สินหรือเงิน แล้วแต่กรณี ให้แก่เจ้าของ ก่อนถึงกำหนดตามมาตรา ๑๕ ทวิ วรรคหนึ่ง ได้ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) เมื่อทรัพย์สินนั้นไม่จำเป็นต้องใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีที่เป็นเหตุให้ทรัพย์สินนั้นถูกยึด หรือ
- (๒) เมื่อผู้กระทำความผิด หรือผู้มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิดได้ทรัพย์สินนั้นมาจากผู้เป็นเจ้าของโดยการกระทำความผิดทางอาญา

มาตรา ๑๕ จัตวา^{๑๔} ถ้าทรัพย์สินและของกลางที่ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๑๕ ทวิ หรือมาตรา ๑๕ เบื้อง จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาจะเกินค่าของทรัพย์สิน อธิบดีอาจดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) จัดการขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินหรือของกลางก่อนครบกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๕ ทวิ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๕ เบื้อง วรรคสอง แล้วแต่กรณี เมื่อได้เงินเป็นสุทธิเท่าใดให้ยึดไว้แทนทรัพย์สินหรือของกลางนั้น หรือ
- (๒) ถ้าการนำทรัพย์สินหรือของกลางที่ยึดหรืออายัดไว้ไปใช้ประโยชน์จะเป็นการบรรเทาความเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาก็ให้นำทรัพย์สินหรือของกลางนั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการได้ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

ก่อนที่จะสั่งดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายในท้องถิ่นอย่างน้อยสองวันติดต่อกันเพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง

^{๑๒} มาตรา ๑๕ ทวิ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘

^{๑๓} มาตรา ๑๕ ตรี เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๑๔} มาตรา ๑๕ จัตวา เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘

โดยชอบด้วยกฎหมายทราบ เจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายมีสิทธิยื่นคำร้องขอรับทรัพย์สินหรือของกลางดังกล่าวไปเก็บรักษาด้วยตนเองได้ภายในระยะเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันแรกที่ประกาศในหนังสือพิมพ์ และถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองทำสัญญาไว้กับกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่*ว่า จะเก็บรักษาทรัพย์สินหรือของกลางดังกล่าวโดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการ รวมทั้งจัดหาประกัน หรือหลักประกันให้แก่ทางราชการตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ก็ให้อธิบดีมอบทรัพย์สินหรือของกลางดังกล่าวให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเป็นผู้เก็บรักษาไว้ แต่ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองนำทรัพย์สินหรือของกลางดังกล่าวไปใช้หรือแสวงหาประโยชน์ไม่ว่าด้วยประการใด ๆ

ในกรณีที่ไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองมาขอรับทรัพย์สินหรือของกลางไปเก็บรักษา หรือปรากฏเจ้าของหรือผู้ครอบครองแต่บุคคลดังกล่าวไม่ยอมทำสัญญาตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้อธิบดีสั่งดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้ หรือในกรณีมีการทำสัญญา แต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองปฏิบัติผิดสัญญา หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา ให้อธิบดีเรียกทรัพย์สินหรือของกลางดังกล่าวคืนจากเจ้าของหรือผู้ครอบครอง และมีอำนาจสั่งให้ดำเนินการบังคับตามสัญญาประกัน และดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้

หลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และในกรณีเช่นนี้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองจะฟ้องเรียกค่าเสียหายหรือค่าตอบแทนใด ๆ จากทางราชการอันเนื่องมาจากการดำเนินการ หรือการนำทรัพย์สินหรือของกลางที่ยึดหรืออายัดไปใช้ประโยชน์ของทางราชการดังกล่าวมิได้

มาตรา ๑๕ เบญจ^{๓๕} ในกรณีที่มีการยึดของกลางที่ต้องสงสัยในการกระทำความผิด โดยไม่ปรากฏตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ยึดส่งมอบของกลางให้แก่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* หรือเจ้าหน้าที่ที่อธิบดีกำหนด เพื่อเก็บรักษาไว้ และให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจประกาศหาตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองเพื่อให้บุคคลดังกล่าวไปแสดงหลักฐานเพื่อขอรับของกลางคืน

การประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ปิดประกาศไว้ที่สำนักงานทรัพยากรธรณีประจำท้องที่ที่มีการยึดของกลางนั้น และให้ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายในท้องถิ่นอย่างน้อยสองวันติดต่อกัน เจ้าของหรือผู้ครอบครองมีสิทธิที่จะไปแสดงตัวต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* หรือเจ้าหน้าที่ที่อธิบดีระบุไว้ในประกาศ เพื่อขอรับของกลางคืนภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันแรกที่มีประกาศในหนังสือพิมพ์

ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดแสดงตัวเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองเพื่อขอรับของกลางคืนภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ของกลางนั้นตกเป็นของแผ่นดิน แต่ถ้ามีบุคคลใดแสดงตัวเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครอง และขอรับของกลางคืนภายในกำหนดเวลา ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

ในกรณีที่ปรากฏว่า ผู้ที่แสดงตัวเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองตามวรรคหนึ่ง เป็นบุคคลที่พนักงานอัยการได้พิจารณาแล้วและมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือเป็นบุคคลที่ปรากฏหลักฐานในขณะที่สอบสวนแล้วว่ามีใจเป็นผู้รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิด หรือมิใช่เจ้าของหรือผู้

^{๓๕} มาตรา ๑๕ เบญจ เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘

ครอบครอง ให้อธิบดีมีหนังสือแจ้งให้บุคคลดังกล่าวดำเนินการใช้สิทธิฟ้องร้องต่อศาลเพื่อขอรับของกลางคืนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากอธิบดี หากมิได้ใช้สิทธิฟ้องร้องต่อศาลภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าบุคคลนั้นมีใจเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินนั้น

มาตรา ๑๖ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีบัตรประจำตัวตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง และในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องร้องขอ

มาตรา ๑๗^{๓๖} ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวง

(๑) กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

(๒) กำหนดแบบพิมพ์อาชญาบัตร ประทานบัตรชั่วคราว ประทานบัตร และใบอนุญาต

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสำรวจแร่ตามอาชญาบัตร การอนุรักษ์แร่ และการทำเหมือง

(๓ ทวิ)^{๓๗} กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตให้ผู้อื่นรับช่วงการทำเหมือง และเล็กรับช่วงการทำเหมือง

(๓ ตริ)^{๓๘} กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการให้ได้มาซึ่งน้ำเกลือใต้ดินโดยการขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินตลอดถึงการนำเกลือจากน้ำเกลือใต้ดิน

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการซื้อแร่ การขายแร่ การเก็บแร่ การครอบครองแร่ และการขนแร่

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการแต่งแร่ การประกอบโลหกรรม และการนำแร่เข้าหรือการส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร

(๖) กำหนดวิธีการให้ความคุ้มครองแก่คนงาน และความปลอดภัยแก่บุคคลภายนอก

(๗) กำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๒

คณะกรรมการ

มาตรา ๑๘^{๓๙} ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นประธาน อธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่* อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมป่าไม้ หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมดังกล่าวมอบหมาย และบุคคลอื่นซึ่งรัฐมนตรี

^{๓๖} มาตรา ๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

^{๓๗} มาตรา ๑๗ (๓ ทวิ) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๓๘} มาตรา ๑๗ (๓ ตริ) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔

^{๓๙} มาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

แต่งตั้งไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการกอง กองสัมพันธ์ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่* เป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๙^{๔๐} ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และความเห็นแก่รัฐมนตรีในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การออกอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ อาชญาบัตรพิเศษ ประทานบัตรชั่วคราว และประทานบัตร ในพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือพื้นที่เขตหวงห้ามของทางราชการ
- (๒) การต่ออายุอาชญาบัตรพิเศษ และประทานบัตร
- (๓) การอนุญาตให้โอนประทานบัตร
- (๔) การสั่งเพิกถอนอาชญาบัตร และประทานบัตร
- (๔/๑)^{๔๑} การกำหนดเงื่อนไขประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินเฉพาะรายตามมาตรา

๘๘/๗

(๕) เรื่องอื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

(๖)^{๔๒} เรื่องอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๐ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๒๑^{๔๓} กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีให้ออก
- (๔) เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่คดีที่เป็นความผิดลหุโทษ

หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นแทนได้ กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามวรรคสองอยู่ในตำแหน่งตามวาระของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๒ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่ง

จำนวนของกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^{๔๐} มาตรา ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๔๑} มาตรา ๑๙ (๔/๑) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

^{๔๒} มาตรา ๑๙ (๖) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

^{๔๓} มาตรา ๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒๓ การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม ให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒๔ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ ถ้าคณะกรรมการเห็นสมควรจะแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อให้ทำการใด ๆ ตามที่มอบหมาย หรือจะเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำ หรือความเห็น ก็ให้กระทำได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ให้นำมาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หมวด ๓ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การสำรวจแร่และการผูกขาดสำรวจแร่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒๕ ห้ามมิให้ผู้ใดสำรวจแร่ในที่ใด ไม่ว่าที่ซึ่งสำรวจแร่นั้นจะเป็นสิทธิของบุคคลใดหรือไม่ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตสำรวจแร่ อนุญาตผูกขาดสำรวจแร่ หรืออนุญาตพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒๖ นอกจากค่าธรรมเนียมการออกอนุญาตผูกขาดสำรวจแร่ หรืออนุญาตพิเศษ ผู้ถืออนุญาตนั้นต้องเสียค่าธรรมเนียมเพื่อใช้เนื้อที่ซึ่งได้รับอนุญาตผูกขาดสำรวจแร่ หรืออนุญาตพิเศษอีกต่างหาก และต้องชำระล่วงหน้า

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การชำระค่าธรรมเนียมเพื่อใช้เนื้อที่ล่วงหน้าอาจได้รับผ่อนผันให้ชำระเป็นงวดโดยมีประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒๗ อนุญาตสำรวจแร่ อนุญาตผูกขาดสำรวจแร่ หรืออนุญาตพิเศษ ให้ใช้ได้เฉพาะตัวผู้ถืออนุญาต และให้คุ้มถึงลูกจ้างของผู้ถืออนุญาตด้วย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒๘ ผู้ใดประสงค์จะขออนุญาตสำรวจแร่ ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*เป็นผู้ออกอนุญาตสำรวจแร่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

อนุญาตสำรวจแร่ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันออก ผู้ถืออนุญาตสำรวจแร่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในอนุญาตสำรวจ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

แร่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

* ๒๕๔ มาตรา ๒๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

* ๒๕๕ มาตรา ๒๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

* ๒๕๖ มาตรา ๒๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

* ๒๕๗ มาตรา ๒๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒๙^{๔๘} ผู้ใดประสงค์จะขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*

คำขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่แต่ละคำขอจะขอได้ไม่เกินสองพันห้าร้อยไร่ เว้นแต่คำขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ในทะเล

รัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายเป็นผู้ออกอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ อาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันออก

ผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่

มาตรา ๓๐^{๔๙} การออกอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ในทะเล รัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจกำหนดเนื้อที่ให้แก่ผู้ขอแต่ละบุคคลได้ไม่เกินห้าแสนไร่ และกำหนดอายุอาชญาบัตรได้ไม่เกินสองปีนับแต่วันออก

มาตรา ๓๑^{๕๐} ผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ต้องลงมือสำรวจแร่ภายในหกสิบวันนับแต่วันได้รับอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ และต้องยื่นรายงานผลการดำเนินงาน และการสำรวจที่กระทำไปในระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันได้รับอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ ตามแบบที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่* กำหนดต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นกำหนดนั้น และต้องยื่นรายงานผลการดำเนินงาน และการสำรวจที่ได้กระทำไปภายหลังนั้น ภายในสามสิบวันก่อนอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่สิ้นอายุ

รัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจสั่งเพิกถอนอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่เสียได้ เมื่อผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่

มาตรา ๓๒^{๕๑} อาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ให้สิ้นสุดลงก่อนอายุที่กำหนดไว้ในอาชญาบัตรนั้น ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) เมื่อผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาตาย
- (๒) เมื่อผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ซึ่งเป็นนิติบุคคลสิ้นสภาพนิติบุคคล
- (๓) เมื่อผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ขาดคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๖ วรรคสอง

(๔) เมื่อผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ไม่รายงานผลการดำเนินงาน และการสำรวจที่กระทำไปในรอบหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันได้รับอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นกำหนดนั้น

(๕) เมื่อรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายมีคำสั่งเพิกถอนอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่นั้น นับแต่วันรับแจ้งคำสั่งเพิกถอน

---

^{๔๘} มาตรา ๒๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖
^{๔๙} มาตรา ๓๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖
^{๕๐} มาตรา ๓๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖
^{๕๑} มาตรา ๓๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

มาตรา ๓๓^{๕๒} ผู้ใดประสงค์จะขออาชญาบัตรพิเศษ ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงาน
อุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*

ผู้ยื่นคำขออาชญาบัตรพิเศษต้องกำหนดข้อผูกพันสำหรับการสำรวจ โดยระบุจำนวน
เงินที่จะใช้จ่ายเพื่อการสำรวจสำหรับแต่ละปีตลอดอายุของอาชญาบัตรพิเศษ และต้องเสนอให้ผล
ประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนด และให้ผลประโยชน์พิเศษ
ดังกล่าวมีผลผูกพันผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษต่อไปเมื่อผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษนั้นได้รับประทานบัตร
ชั่วคราว หรือประทานบัตรสำหรับการทำเหมืองในเขตพื้นที่ที่ตนได้รับอาชญาบัตรพิเศษนั้น

คำขออาชญาบัตรพิเศษแต่ละคำขอให้ขอได้ไม่เกินเนื้อที่ที่สามารถดำเนินการสำรวจ
จนแล้วเสร็จครบถ้วนได้ภายในห้าปีตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้ขอได้ไม่เกินคำ
ขอละหนึ่งหมื่นไร่

รัฐมนตรีเป็นผู้ออกอาชญาบัตรพิเศษ
อาชญาบัตรพิเศษมีอายุห้าปีนับแต่วันออก

ผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข และข้อผูกพันสำหรับการสำรวจของ
แต่ละปีที่กำหนดไว้ในอาชญาบัตรพิเศษ

ถ้าผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษได้ปฏิบัติตามเงื่อนไข และข้อผูกพันตามวรรคหกของแต่ละ
ปีแล้วผลการสำรวจในปีที่ผ่านมาบ่งชี้ว่าแรชนิดที่ประสงค์จะเปิดการทำเหมืองในเขตคำขออาชญา
บัตรพิเศษมีไม่เพียงพอในเชิงพาณิชย์ที่จะเปิดการทำเหมืองได้ทั้งหมดหรือบางส่วน ผู้ถืออาชญาบัตร
พิเศษอาจขอเวนคืนอาชญาบัตรพิเศษ หรือขอคืนพื้นที่บางส่วนก็ได้ โดยยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงาน
อุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* และให้อาชญาบัตรพิเศษนั้นสิ้นอายุหรือการคืนพื้นที่บางส่วนนั้นมีผล
นับแต่วันที่ยื่นคำขอ และให้มีผลสิ้นข้อผูกพันสำหรับปีที่เหลืออยู่หรือข้อผูกพันสำหรับพื้นที่ส่วนที่คืน
แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๔^{๕๓} เมื่อได้รับคำขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ หรืออาชญาบัตรพิเศษ
แล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่จะได้กำหนดเขตพื้นที่อาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ หรืออาชญาบัตรพิเศษ
การกำหนดเขตพื้นที่ดังกล่าวจะกระทำโดยการรังวัดหรือวิธีอื่นก็ได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่
กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่มีการกำหนดเขตโดยการรังวัด ให้ผู้ยื่นคำขอหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายเป็น
ผู้รังวัดตามวัน เวลา และสถานที่ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดเป็นหนังสือ

อธิบดีมีอำนาจสั่งยกคำขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ หรือคำขออาชญาบัตรพิเศษ
เสียได้ เมื่อผู้ยื่นคำขอ

- (๑) ขาดนัดในการนำรังวัดตามวรรคสองโดยไม่มีเหตุอันสมควร
- (๒) ละเลยเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งในการดำเนินการ
ตามความจำเป็นเพื่อออกอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ หรืออาชญาบัตรพิเศษ หรือ
- (๓) กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติบทหนึ่งบทใดในหมวด ๓ หรือ
หมวด ๔ หรือรู้เห็นเป็นใจในการกระทำเช่นนั้น

^{๕๒} มาตรา ๓๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕
^{๕๓} มาตรา ๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

มาตรา ๓๕^{๕๔} อาชญาบัตรพิเศษจะออกทับเขตเนื้อที่ซึ่งมีผู้ได้รับอาชญาบัตรผูกขาด
สำรวจแร่ อาชญาบัตรพิเศษ ประทานบัตรชั่วคราว หรือประทานบัตรอยู่แล้วมิได้

ถ้ามีเขตเนื้อที่ซึ่งมีผู้ได้รับอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ อาชญาบัตรพิเศษ ประทาน
บัตรชั่วคราว หรือประทานบัตรอยู่แล้วในเขตคำขอ การออกอาชญาบัตรพิเศษจะกระทำได้โดยกันเขต
เนื้อที่ซึ่งมีผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ อาชญาบัตรพิเศษ ประทานบัตรชั่วคราว หรือประทาน
บัตรอยู่แล้วในเขตคำขอนั้นออก

มาตรา ๓๖^{๕๕} เมื่อสิ้นรอบปีข้อผูกพันใด ถ้าผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษยังปฏิบัติตามข้อ
ผูกพันตามมาตรา ๓๓ สำหรับการสำรวจในรอบปีนั้นไม่ครบถ้วน ผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษต้องจ่ายเงิน
เท่ากับจำนวนที่ยังมิได้ใช้จ่ายเพื่อการสำรวจในรอบปีข้อผูกพันนั้นให้แก่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและ
การเหมืองแร่*ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันสิ้นรอบปีข้อผูกพันดังกล่าว

ในการสำรวจถ้าผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษได้ใช้จ่ายในรอบปีข้อผูกพันใดเกินข้อผูกพันที่
กำหนดไว้สำหรับรอบปีข้อผูกพันนั้น ให้มีสิทธิหักปริมาณเงินส่วนที่เกินออกจากข้อผูกพันสำหรับการ
สำรวจในรอบปีข้อผูกพันปีต่อไปได้

มาตรา ๓๗^{๕๖} (ยกเลิก)

มาตรา ๓๘^{๕๗} (ยกเลิก)

มาตรา ๓๙^{๕๘} (ยกเลิก)

มาตรา ๔๐^{๕๙} ผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษต้องลงมือสำรวจแร่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วัน
ได้รับอาชญาบัตรพิเศษ และต้องรายงานผลการดำเนินงานและการสำรวจให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐาน
และการเหมืองแร่*ทราบทุกกรอบระยะเวลาหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันได้รับอาชญาบัตรพิเศษนั้น

มาตรา ๔๑^{๖๐} รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนอาชญาบัตรพิเศษนั้นเสียได้ เมื่อผู้ถือ
อาชญาบัตรพิเศษไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๓ วรรคหก หรือมาตรา ๔๐

มาตรา ๔๒^{๖๑} (ยกเลิก)

---

^{๕๔} มาตรา ๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖
^{๕๕} มาตรา ๓๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖
^{๕๖} มาตรา ๓๗ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕
^{๕๗} มาตรา ๓๘ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖
^{๕๘} มาตรา ๓๙ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖
^{๕๙} มาตรา ๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖
^{๖๐} มาตรา ๔๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖
^{๖๑} มาตรา ๔๒ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๔

การทำเหมือง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๔๓^{๖๒} ห้ามมิให้ผู้ใดทำเหมืองในที่ใดไม่ว่าที่ซึ่งทำเหมืองนั้นจะเป็นสิทธิของบุคคลใดหรือไม่ เว้นแต่จะได้รับประทานบัตรชั่วคราว หรือประทานบัตร

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๔๔^{๖๓} ผู้ใดประสงค์จะขอประทานบัตร ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*พร้อมด้วยหลักฐานที่เชื่อถือได้ว่าพบแร่หรือมีแร่ชนิดที่ประสงค์จะเปิดการทำเหมืองอยู่ในเขตคำขอนั้น และผู้ยื่นคำขอจะเสนอให้ผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐในกรณีที่ได้รับประทานบัตรตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนดด้วยก็ได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การขอประทานบัตรจะขอได้เขตหนึ่งไม่เกินคำขอละสามร้อยไร่ เว้นแต่การขอประทานบัตรทำเหมืองในทะเล และการขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดิน^{๖๔}

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๔๕^{๖๕} รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดเขตเหมืองแร่ให้แก่ผู้ขอประทานบัตรสำหรับทำเหมืองใต้ดินได้ไม่เกินรายละเอียดหนึ่งหมื่นไร่ และสำหรับทำเหมืองในทะเลได้ไม่เกินรายละเอียดหนึ่งไร่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในกรณีเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ รัฐมนตรีโดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีจะกำหนดเขตเหมืองแร่ให้แก่ผู้ขอประทานบัตรสำหรับทำเหมืองใต้ดิน หรือสำหรับทำเหมืองในทะเลเกินที่กำหนดในวรรคหนึ่งก็ได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การกำหนดเขตเหมืองแร่ตามวรรคหนึ่งและวรรคสองต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) ถ้าการขอประทานบัตรนั้นเป็นผลจากการสำรวจแร่ตามอาชญาบัตรพิเศษ ซึ่งผู้ขอประทานบัตรได้สำรวจตามเงื่อนไขของอาชญาบัตรพิเศษดังกล่าวจนพบแหล่งแร่ภายในพื้นที่ที่สำรวจ รัฐมนตรีต้องกำหนดเขตเหมืองแร่ตามแหล่งแร่ และจำนวนพื้นที่ตามที่อยู่ระบุไว้ในคำขอประทานบัตร

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๒) ถ้าการขอประทานบัตรนั้นเป็นกรณีอื่นนอกจาก (๑) ให้รัฐมนตรีกำหนดเขตเหมืองแร่ตามคำแนะนำของคณะกรรมการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การออกประทานบัตรตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ เป็นพิเศษตามที่เห็นสมควรให้ผู้ถือประทานบัตรปฏิบัติก็ได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^{๖๒} มาตรา ๔๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

^{๖๓} มาตรา ๔๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๖๔} มาตรา ๔๔ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

^{๖๕} มาตรา ๔๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๔๖^{๖๖} ในเขตเนื้อที่ซึ่งได้มีผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ หรืออาชญาบัตรพิเศษ ผู้อื่นจะยื่นคำขอประทานบัตรมิได้ เว้นแต่ผู้นั้นเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ หรือมีสิทธิครอบครองในที่ดินนั้นตามประมวลกฎหมายที่ดิน

มาตรา ๔๖/๑^{๖๗} เพื่อประโยชน์ในด้านความปลอดภัย ห้ามมิให้ออกประทานบัตรทำเหมือง หรือประทานบัตรทำเหมืองใต้ดิน ในลักษณะที่ทำให้มีเขตเหมืองแร่ซ้อนกันในระดับความลึกที่ต่างกันไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน

มาตรา ๔๗^{๖๘} เมื่อได้รับคำขอประทานบัตรแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่จะได้กำหนดเขตพื้นที่ประทานบัตร การกำหนดเขตพื้นที่ดังกล่าวจะกระทำโดยการรังวัดหรือวิธีอื่นก็ได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่มีการกำหนดเขตโดยการรังวัด ให้ผู้ยื่นคำขอหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายเป็นผู้รังวัดตามวัน เวลา และสถานที่ ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดเป็นหนังสือ

อธิบดีมีอำนาจสั่งยกคำขอประทานบัตรเสียได้เมื่อผู้ยื่นคำขอ

(๑) ขาดนัดในการนำรังวัดตามวรรคสองโดยไม่มีเหตุอันสมควร

(๒) ละเลยเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งในการดำเนินการตามความจำเป็นเพื่อออกประทานบัตร

(๓) กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติบทหนึ่งบทใดในหมวด ๓ หรือหมวด ๔ หรือรู้เห็นเป็นใจในการกระทำเช่นนั้น หรือ

(๔) เมื่อปรากฏว่าแร่ชนิดที่ประสงค์จะเปิดการทำเหมืองในเขตคำขอมิใช่เพียงพอที่จะเปิดการทำเหมืองได้

มาตรา ๔๘ เพื่อประโยชน์แก่การรังวัด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ และคนงานของพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในที่ดินของผู้มีสิทธิในที่ดินหรือผู้ครอบครองในเวลากลางวันได้ แต่จะต้องแจ้งให้ผู้มีสิทธิในที่ดินหรือผู้ครอบครองทราบเสียก่อน และให้ผู้มีสิทธิในที่ดินหรือผู้ครอบครองที่ดินนั้นอำนวยความสะดวกตามควรแก่กรณี

ในกรณีต้องสร้างหมุดหลักฐานการแผนที่ในที่ดินของผู้ใด พนักงานเจ้าหน้าที่ และคนงานของพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสร้างหมุดหลักฐานลงได้ตามความจำเป็น

ในการรังวัด เมื่อมีความจำเป็นและโดยสมควร พนักงานเจ้าหน้าที่ และคนงานของพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจที่จะขุดดิน ตัดต้นไม้หรือรากไม้ หรือกระทำการอย่างอื่นแก่สิ่งที่กีดขวางต่อการรังวัดได้เท่าที่จำเป็น ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงการที่จะให้เจ้าของได้รับความเสียหายน้อยที่สุด

มาตรา ๔๘/๑^{๖๙} ในกรณีขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดิน พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องสร้างหมุดหลักฐานการแผนที่ หรือหลักหมายเขตเหมืองแร่ให้ปรากฏชัดเจนบนผิวดิน โดยผู้ยื่นคำขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย

^{๖๖} มาตรา ๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

^{๖๗} มาตรา ๔๖/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

^{๖๘} มาตรา ๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

มาตรา ๔๙^{๗๐} เมื่อได้กำหนดเขตแล้ว ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* ประกาศการขอประทานบัตรของผู้ยื่นคำขอ โดยปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานทรัพยากรธรณีประจำท้องที่ ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ และที่ทำการกำนันแห่งท้องที่ซึ่งขอประทานบัตรแห่งละหนึ่งฉบับ เมื่อไม่มีผู้โต้แย้งภายในยี่สิบวันนับแต่วันปิดประกาศ เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* จะได้ดำเนินการสำหรับคำขอนั้นต่อไป

มาตรา ๕๐^{๗๑} ถ้าเขตพื้นที่ซึ่งขอประทานบัตรมิใช่เป็นที่ว่างทั้งหมด ผู้ยื่นคำขอต้องแสดงหลักฐานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าผู้ขอจะมีสิทธิทำเหมืองในเขตนั้นได้

มาตรา ๕๑^{๗๒} เมื่อได้กำหนดเขตแล้ว ถ้าผู้ยื่นคำขอประทานบัตรประสงค์จะลงมือทำเหมืองก่อนได้รับประทานบัตร ให้ยื่นคำขอรับประทานบัตรชั่วคราวต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*

รัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายเป็นผู้ออกประทานบัตรชั่วคราว ประทานบัตรชั่วคราวให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันออก ในกรณีที่มีคำสั่งยกคำขอประทานบัตรตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม ให้ประทานบัตรชั่วคราวสิ้นอายุนับแต่วันสั่งยกคำขอนั้น ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราวมีสิทธิ หน้าที และความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัตินี้ เช่นเดียวกับผู้ถือประทานบัตร

การโอนประทานบัตรชั่วคราวจะกระทำมิได้ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราวตาย หรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ ก็ให้ทายาท หรือผู้อนุบาล แล้วแต่กรณี เป็นผู้ถือประทานบัตรชั่วคราวต่อไป และให้นำมาตรา ๘๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เมื่อมีการออกประทานบัตร ก็ให้ออกประทานบัตรให้แก่ทายาท หรือให้แก่ผู้อนุบาลถือไว้แทนผู้ยื่นคำขอ

มาตรา ๕๒ หลักหมายเขตเหมืองแร่ หรือหมุดหลักฐานการแผนที่ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ทำไว้ในกรณีกำหนดเขตการทำเหมืองนั้น ถ้ามีการสูญหาย ผู้ถือประทานบัตรมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบสำหรับค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นในการที่จะต้องมีกรังวัดทำหลักหมายเขตเหมืองแร่ หรือหมุดหลักฐานการแผนที่ใหม่

มาตรา ๕๓^{๗๓} รัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจสั่งเพิกถอนประทานบัตรชั่วคราวได้ในกรณีที่เหตุที่จะเพิกถอนประทานบัตรตามพระราชบัญญัตินี้เกิดขึ้น เมื่อรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายได้สั่งเพิกถอนประทานบัตรชั่วคราวรายใดแล้ว ให้คำขอประทานบัตรรายนั้นเป็นอันตกไป

^{๖๙} มาตรา ๔๘/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕
^{๗๐} มาตรา ๔๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖
^{๗๑} มาตรา ๕๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕
^{๗๒} มาตรา ๕๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖
^{๗๓} มาตรา ๕๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

มาตรา ๕๔ รัฐมนตรีเป็นผู้ออกพระทานบัตร

พระทานบัตรให้มีอายุไม่เกินยี่สิบห้าปีนับแต่วันออก และในกรณีที่ผู้ขอพระทานบัตรได้รับพระทานบัตรชั่วคราวอยู่ก่อนแล้ว ให้นำอายุพระทานบัตรเริ่มต้นแต่วันออกพระทานบัตรชั่วคราวฉบับแรก

ในกรณีที่อายุของพระทานบัตรชั่วคราวรายใดที่ได้ออกให้แล้วรวมกันมากกว่ากำหนดอายุของพระทานบัตรที่จะออกให้ ก็ให้คงการออกพระทานบัตรรายนั้น

พระทานบัตรใดได้กำหนดอายุไว้ต่ำกว่ายี่สิบห้าปี เมื่อผู้ถือพระทานบัตรยื่นคำขอต่ออายุก่อนครบกำหนดไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวันต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* รัฐมนตรีจะต่ออายุพระทานบัตรให้อีกก็ได้ แต่เมื่อรวมกำหนดเวลาทั้งหมดต้องไม่เกินยี่สิบห้าปี

เมื่อผู้ถือพระทานบัตรได้ยื่นคำขอต่ออายุตามความในวรรคสี่แล้ว แม้พระทานบัตรจะสิ้นอายุแล้ว ก็ให้ผู้นั้นทำเหมือนต่อไปได้เสมือนเป็นผู้ถือพระทานบัตร ทั้งนี้ ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันพระทานบัตรสิ้นอายุ แต่ถ้าเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* ได้มีหนังสือแจ้งการปฏิเสธของรัฐมนตรีไม่ต่ออายุพระทานบัตรให้ในระหว่างเวลานั้น ก็ให้ถือว่าสิทธิในการทำเหมือนของผู้นั้นสิ้นสุดลงนับแต่วันรับแจ้งนั้น

มาตรา ๕๕ นอกจากค่าธรรมเนียมการออกพระทานบัตรชั่วคราว หรือพระทานบัตร ให้ผู้ถือพระทานบัตรชั่วคราว หรือผู้ถือพระทานบัตร เสียค่าธรรมเนียมเพื่อใช้เนื้อที่ในการทำเหมืองทุกปีตามจำนวนเนื้อที่ตลอดเขตเหมืองแร่ โดยต้องชำระล่วงหน้าแต่ละปี และต้องเสียเงินบำรุงพิเศษในอัตราไม่เกินร้อยละสิบของค่าภาคหลวงแร่ที่ผลิตได้จากพระทานบัตรชั่วคราว หรือพระทานบัตร ให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่* เก็บรักษาเงินบำรุงพิเศษดังกล่าวไว้เพื่อจัดสรรสำหรับใช้จ่ายในการฟื้นฟูพื้นที่ที่ได้ใช้ทำเหมืองแล้ว การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และการใช้จ่ายในการบำรุงท้องถิ่นในจังหวัดที่มีการทำเหมือง

อัตราการเสียเงินบำรุงพิเศษ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเรียกเก็บเงินบำรุงพิเศษ รวมตลอดทั้งการจัดสรรเงินบำรุงพิเศษ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๖ สิทธิตามพระทานบัตรไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

มาตรา ๕๗ ผู้ถือพระทานบัตรจะต้องทำเหมืองตามวิธีการทำเหมือง แผนผังโครงการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในการออกพระทานบัตร และถ้าจะมีการเพิ่มเติมชนิดของแร่ที่จะทำเหมืองหรือเปลี่ยนแปลงวิธีการทำเหมือง แผนผัง โครงการ และเงื่อนไขดังกล่าว ผู้ถือพระทานบัตรจะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีก่อนจึงจะทำได้

^{๓๔} มาตรา ๕๔ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖
^{๓๕} มาตรา ๕๔ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖
^{๓๖} มาตรา ๕๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๕๘^{๗๗} การเตรียมการเพื่อการทำเหมือง เช่น การปลูกสร้างอาคาร ขุดทางน้ำ ทำท่าขนบ หรือทำการอย่างใดอย่างหนึ่งในเขตเหมืองแร่เพื่อประโยชน์แก่การทำเหมือง รวมถึงการก่อสร้าง หรือติดตั้งเครื่องทุ่นแรง ให้ถือว่าเป็นการทำเหมือง

มาตรา ๕๙ การปลูกสร้างอาคารเกี่ยวกับการทำเหมือง การจัดตั้งสถานที่เพื่อการแต่งแร่หรือการเก็บขังน้ำขุ่นข้นหรือมูลดินทรายจะกระทำนอกเขตเหมืองแร่มิได้ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตนั้น

ผู้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ต้องเสียค่าธรรมเนียมเพื่อใช้เนื้อที่ในการนั้นเสมือนหนึ่งการใช้เนื้อที่ในการทำเหมือง

มาตรา ๖๐ ผู้ถือประทานบัตรต้องทำเหมืองโดยมีคนงานในการทำเหมือง และเวลาทำการ ดังนี้

(๑) ต้องมีคนงานทำการทุก ๆ ระยะเวลาสิบสองเดือน เมื่อเฉลี่ยเป็นรายเดือนแล้ว ไม่น้อยกว่าเดือนละหนึ่งคนต่อเนื้อที่สองไร่ เศษของสองไร่ให้นับเป็นสองไร่ แต่สำหรับกรณีที่ทำเหมืองใช้เครื่องกลทุ่นแรง ให้คำนวณกำลังของเครื่องกลทุ่นแรงนั้นแทนคนงานที่ต้องมีตามเนื้อที่นั้นได้ โดยอัตราหนึ่งแรงม้าต่อแปดคน

(๒) ต้องมีเวลาทำการรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวันในทุก ๆ ระยะเวลาสิบสองเดือน

ในกรณีที่ผู้ถือประทานบัตรคนเดียวมีประทานบัตรหลายฉบับ สำหรับประทานบัตรที่มีเขตติดต่อกัน ให้ถือเป็นเหมืองเดียวกันในการมีคนงานทำการ และเวลาทำการดังกล่าวข้างต้น

ผู้ถือประทานบัตรหลายคนที่มีเขตเหมืองแร่ติดต่อกันอาจร่วมโครงการทำเหมืองเป็นเหมืองเดียวกันได้ โดยยื่นคำขอและรับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* ในการนี้ ให้ใช้เกณฑ์มีคนงานทำการ และเวลาทำการเสมือนเป็นเหมืองเดียวกันดังกล่าวข้างต้น

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ผู้ถือประทานบัตรในระยะเวลาหนึ่งปีแรกนับแต่วันได้รับประทานบัตร หากได้รับการยกเว้นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๑^{๗๘} ถ้าผู้ถือประทานบัตรไม่สามารถทำเหมืองตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๐ เนื่องจากมีเหตุขัดข้องอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ก็ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตหยุดการทำเหมืองตลอดทั้งเขตหรือบางส่วนของเขตเหมืองแร่ต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* จะออกใบอนุญาตหยุดการทำเหมืองให้ผู้ถือประทานบัตรได้คราวละไม่เกินหนึ่งปี

^{๗๗} มาตรา ๕๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖
^{๗๘} มาตรา ๖๐ วรรคสี่ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖
^{๗๙} มาตรา ๖๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

มาตรา ๖๒ ห้ามมิให้ผู้ถือประตวนบัตรทำเหมืองใกล้ทางหลวง หรือทางน้ำ สาธารณะภายในระยะห้าสิบลเมตร เว้นแต่ประตวนบัตรกำหนดไว้ให้ทำได้ หรือได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตนั้น

มาตรา ๖๓ ห้ามมิให้ผู้ถือประตวนบัตรปิดกั้น ทำลาย หรือกระทำด้วยประการใดให้ เป็นการเสื่อมประโยชน์แก่ทางหลวง หรือทางน้ำสาธารณะ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงาน อุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตนั้น

มาตรา ๖๔ ห้ามมิให้ผู้ถือประตวนบัตรทตน้ำ หรือชักน้ำจากทางน้ำสาธารณะ ไม่ว่า จะอยู่ในใน หรือภายนอกเขตเหมืองแร่ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ ประจำท้องที่* และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตนั้น

คำขอรับใบอนุญาตทตน้ำ หรือชักน้ำจากทางน้ำสาธารณะ ให้แสดงแผนที่ และ วิธีการที่จะทตน้ำ หรือชักน้ำโดยละเอียด

มาตรา ๖๕ เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* มีอำนาจออกใบอนุญาตให้ผู้ ถือประตวนบัตรในเขตเหมืองแร่รายหนึ่งทำทาง ไม่ว่าจะเป็ทางบก ทางน้ำ หรือทางถ่ายน้ำขุ่นข้น หรือมูลดินทรายผ่านเขตเหมืองแร่ของผู้ถือประตวนบัตรรายอื่นได้ แต่ถ้าได้ก่อความเสียหายให้เกิดขึ้น เพราะการนั้น ผู้ถือประตวนบัตรซึ่งได้รับใบอนุญาตดังกล่าวต้องรับผิดชอบใช้ค่าทดแทน

มาตรา ๖๖ ในกรณีจำเป็นรัฐมนตรีมีอำนาจออกใบอนุญาตให้ผู้ถือประตวนบัตรใน เขตเหมืองแร่รายหนึ่งปล่อยน้ำขุ่นข้น หรือมูลดินทรายเพื่อเก็บขังในเขตเหมืองแร่ของผู้ถือประตวน บัตรรายอื่นได้ เมื่อเขตที่จะเก็บขังน้ำขุ่นข้น หรือมูลดินทรายนั้เป็นที่ซึ่งขุดเอาแร่แล้ว หรือเป็นที่ซึ่ง ไม่มีแร่พอทำเหมือง แต่ถ้าได้ก่อความเสียหายให้เกิดขึ้นเพราะการนั้น ผู้ถือประตวนบัตรซึ่งได้รับ ใบอนุญาตดังกล่าวต้องรับผิดชอบใช้ค่าทดแทน

ผู้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งต้องเสียค่าธรรมเนียมเพื่อใช้เนื้อที่แทนผู้ถือประตวน บัตรรายที่ถูกใช้เนื้อที่สำหรับเนื้อที่ที่ใช้เก็บขังน้ำขุ่นข้น หรือมูลดินทรายนั้

มาตรา ๖๗ ห้ามมิให้ผู้ถือประตวนบัตรปล่อยน้ำขุ่นข้น หรือมูลดินทราย อันเกิดจาก การทำเหมืองออกนอกเขตเหมืองแร่ เว้นแต่นั้จะมีความขุ่นข้น หรือมูลดินทรายไม่เกินอัตราที่ กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีจำเป็น รัฐมนตรีมีอำนาจออกใบอนุญาตยกเว้นการบังคับตามวรรคหนึ่งได้ โดยกำหนดเงื่อนไขตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๖๘ น้ำขุ่นข้น หรือมูลดินทรายที่ผู้ถือประตวนบัตรปล่อยออกนอกเขต เหมืองแร่ แม้ได้ปฏิบัติตามมาตรา ๖๗ แล้วก็ตาม ผู้ถือประตวนบัตรจะต้องจัดการป้องกันมิให้น้ำขุ่นข้น หรือมูลดินทรายนั้ไปทำให้ทางน้ำสาธารณะตื้นเขิน หรือเสื่อมประโยชน์แก่การใช้ทางน้ำนั้น

ในกรณีจำเป็นรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดทางน้ำสาธารณะ เพื่อให้ผู้ถือ ประตวนบัตรรายหนึ่งหรือหลายรายใช้เป็นี่สำหรับปล่อยถ่ายน้ำขุ่นข้น หรือมูลดินทราย โดย

กำหนดให้ผู้ถือประทานบัตรเสียค่าตอบแทนเพื่อคุ้มครองบำรุงรักษาและชดใช้ความเสียหาย และกำหนดเงื่อนไขตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๖๙ ในการทำเหมืองหรือแต่งแร่ ห้ามมิให้ผู้ถือประทานบัตรกระทำหรือละเว้นกระทำการใดอันน่าจะเป็นเหตุให้แร่ที่มีพิษ หรือสิ่งอื่นที่มีพิษก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สิน

มาตรา ๗๐ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปในเขตเหมืองแร่เพื่อตรวจการทำเหมืองได้ตลอดเวลา ให้ผู้ครอบครองเขตเหมืองแร่นั้นอำนวยความสะดวกตามควรแก่กรณี และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือแก่ผู้ถือประทานบัตรให้จัดการป้องกันอันตรายอันอาจเกิดจากการทำเหมืองหรือแต่งแร่ได้

มาตรา ๗๑ ในกรณีที่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* เห็นว่าการทำเหมืองหรือแต่งแร่จะเป็นอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สิน ให้มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือแก่ผู้ถือประทานบัตรให้เปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขวิธีการทำเหมืองหรือแต่งแร่ตามที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อป้องกันอันตรายนั้นได้ และมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้หยุดการทำเหมืองหรือแต่งแร่เสียทั้งสิ้น หรือส่วนหนึ่งส่วนใดได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๗๒ บรรดาขุม หลุม หรือปล่อง ที่ไม่ได้ใช้ในการทำเหมืองแล้ว ให้ผู้ถือประทานบัตรจัดการถม หรือทำที่ดินให้เป็นตามเดิมเสียทุกแห่ง ไม่ว่าประทานบัตรนั้นจะสิ้นอายุแล้วหรือไม่ เว้นแต่ประทานบัตรได้กำหนดเป็นอย่างอื่น หรือเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* จะได้สั่งเป็นหนังสือกำหนดเป็นอย่างอื่นด้วยความเห็นชอบของอธิบดี

ในกรณีที่มิได้มีการปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ถือประทานบัตรนั้นจัดการถม หรือทำที่ดินให้เป็นตามเดิม ผู้ถือประทานบัตรต้องปฏิบัติให้เสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว

- มาตรา ๗๓ ผู้ถือประทานบัตรมีสิทธิในเขตเหมืองแร่ เฉพาะแต่
- (๑) ทำเหมืองและขายแร่ที่ระบุในประทานบัตร ส่วนแร่อื่นซึ่งเป็นผลพลอยได้จากการทำเหมืองนั้น ผู้ถือประทานบัตรจะขายได้ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี
  - (๒) ปลูกสร้างอาคาร หรือกระทำการอื่นเกี่ยวกับการทำเหมือง รวมทั้งการแต่งแร่ หรือการเก็บขังน้ำขุ่นข้นหรือมูลดินทราย
  - (๓) ใช้ที่ดินในเขตเหมืองแร่ที่ขุดเอาแร่แล้ว หรือที่มีแร่ไม่สมบูรณ์พอที่จะเปิดการทำเหมืองเพื่อเกษตรกรรมในระหว่างอายุประทานบัตร แต่ทั้งนี้ เมื่อสิ้นอายุประทานบัตรแล้วมิให้ถือว่าเป็นการได้มาซึ่งสิทธิครอบครอง
  - (๔) นำคัตขึ้นสู่ศาลในกรณีที่มีผู้โต้แย้งหรือขัดขวางสิทธิในการทำเหมือง

ความใน (๒) และ (๓) มิให้ใช้บังคับกับผู้ถือประทานบัตรทำเหมืองใต้ดิน เว้นแต่เป็น
การกระทำในเขตพื้นที่ที่ตนมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง^{๕๐}

มาตรา ๗๔ ห้ามมิให้ผู้ถือประทานบัตรนำหรือยอมให้ผู้อื่นนำมูลแร่ตลอดจนมูลดิน
ทรายออกจากเขตเหมืองแร่ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*
และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตนั้น

มาตรา ๗๕^{๕๑} ประทานบัตรให้ใช้ได้เฉพาะตัวผู้ถือประทานบัตร และให้คุ้มถึงลูกจ้าง
ของผู้ถือประทานบัตรด้วย

มาตรา ๗๖ ห้ามมิให้ผู้ถือประทานบัตรยอมให้ผู้อื่นรับช่วงการทำเหมือง ไม่ว่า
เฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่ง หรือทั้งหมดของเขตเหมืองแร่ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรี หรือผู้ที่
รัฐมนตรีมอบหมาย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการออกใบอนุญาตรับช่วงการทำเหมือง และเลิก
รับช่วงการทำเหมือง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง^{๕๒}

มาตรา ๗๗ เมื่อผู้ถือประทานบัตรประสงค์จะให้ผู้อื่นรับช่วงการทำเหมือง ให้ยื่นคำ
ขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*ระบุบุคคลผู้จะรับช่วงการทำเหมืองในระยะเวลาใด
เวลาหนึ่ง ภายในอายุของประทานบัตร และส่วนของเขตเหมืองแร่ที่จะให้รับช่วงการทำเหมือง
รัฐมนตรีหรือผู้ที่รัฐมนตรีมอบหมายเป็นผู้ออกใบอนุญาตให้มีการรับช่วงการทำ
เหมืองได้ตามที่จะพิจารณาเห็นสมควร และในการนี้จะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ในใบอนุญาตนั้นก็ได้ ผู้ถือ
ประทานบัตรที่ได้ให้ผู้อื่นรับช่วงการทำเหมืองดังกล่าวในวรรคหนึ่ง คงมีหน้าที่และความรับผิดชอบตาม
กฎหมาย และให้ผู้รับช่วงการทำเหมืองนั้นมีสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบตามกฎหมายเสมือนเป็นผู้ถือ
ประทานบัตรด้วย

มาตรา ๗๘ ผู้ถือประทานบัตรผู้ใดประสงค์จะโอนประทานบัตรให้แก่ผู้อื่น ให้ผู้ถือ
ประทานบัตร และผู้จะรับโอนยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*เพื่อเสนอ
ตามลำดับไปยังรัฐมนตรี เมื่อรัฐมนตรีได้ส่งอนุญาตให้โอนได้ และเมื่อผู้ถือประทานบัตรได้ชำระหนี้สน
ตามพระราชบัญญัตินี้ที่ค้างชำระแก่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*แล้ว จึงจะทำการโอน
ประทานบัตรนั้นได้

มาตรา ๗๙ ในการโอนประทานบัตร ให้ผู้ถือประทานบัตรและผู้จะรับโอนหรือ
ตัวแทนผู้รับมอบอำนาจ นำประทานบัตรและเอกสารเกี่ยวกับการทำเหมืองมาจดทะเบียนการโอนต่อ
เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*

^{๕๐} มาตรา ๗๓ วรรคสอง เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕
^{๕๑} มาตรา ๗๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖
^{๕๒} มาตรา ๗๖ วรรคสอง เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๘๐ ในการโอนประธานบัตร นอกจากจะต้องเสียค่าธรรมเนียมในการยื่นคำขอโอน และค่าธรรมเนียมการโอนแล้ว ผู้โอนจะต้องเสียค่าธรรมเนียมในค่าตอบแทนการโอนสิทธิทำเหมืองที่ตนพึงได้รับอีกด้วย

ค่าธรรมเนียมในค่าตอบแทนการโอนสิทธิทำเหมือง ให้เรียกเก็บเฉพาะแต่ในส่วนที่เป็นค่าตอบแทนการโอนสิทธิทำเหมืองตามประธานบัตร โดยไม่รวมถึงค่าตอบแทนการโอนทรัพย์สินอื่น

ในกรณีที่ผู้โอนแจ้งว่าไม่มีค่าตอบแทนการโอนสิทธิทำเหมือง หรือในกรณีที่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* เห็นว่าค่าตอบแทนการโอนสิทธิทำเหมืองที่แจ้งต่ำกว่าที่ควร ให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* ประเมินค่าสิทธิทำเหมืองที่จะโอนตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด และให้นำจำนวนเงินค่าสิทธิทำเหมืองตามที่ประเมินนั้นมาคำนวณเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในค่าตอบแทนการโอนสิทธิทำเหมืองตามที่ประเมินนั้น

การโอนประธานบัตรอันเป็นการให้โดยเสน่หาแก่บิดา มารดา สามี ภริยา หรือผู้สืบสันดานของผู้โอนเอง ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมในค่าตอบแทนการโอนสิทธิทำเหมือง

มาตรา ๘๑ ในกรณีที่ผู้ถือประธานบัตรตาย ให้ทายาทยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* เพื่อรับโอนประธานบัตรโดยการตกทอดภายในเก้าสิบวันนับแต่วันผู้ถือประธานบัตรตาย มิฉะนั้นให้ถือว่าประธานบัตรนั้นสิ้นอายุเมื่อครบเก้าสิบวันนั้น

การโอนประธานบัตรโดยการตกทอด ผู้รับโอนไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมในค่าตอบแทนการโอนสิทธิทำเหมือง

ในกรณีที่ทายาทของผู้ถือประธานบัตรยื่นคำขอรับโอนประธานบัตรโดยการตกทอดภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ก็ให้ผู้นั้นทำเหมืองต่อไปได้เสมือนเป็นผู้ถือประธานบัตร แต่ถ้ารัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่าทายาทนั้นไม่สมควรจะเป็นผู้รับโอนประธานบัตร รัฐมนตรีจะมีคำสั่งไม่อนุญาตให้รับโอนก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าประธานบัตรนั้นสิ้นอายุนับแต่วันรับแจ้งคำสั่งนั้นจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*

ในกรณีที่ผู้ถือประธานบัตรถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ ให้นำความในสามวรรคก่อนมาใช้บังคับแก่ผู้อนุบาลโดยอนุโลม

มาตรา ๘๒ ในกรณีที่ผู้ถือประธานบัตรซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาถูกศาลพิพากษาให้ล้มละลาย ประธานบัตรนั้นเป็นอันสิ้นอายุ

มาตรา ๘๓ ในกรณีที่ผู้ถือประธานบัตรเป็นนิติบุคคล และสภาพนิติบุคคลสิ้นสุดลง ประธานบัตรนั้นเป็นอันสิ้นอายุ

มาตรา ๘๔ ผู้ถือประธานบัตรอาจเวนคืนประธานบัตรได้โดยยื่นคำขอและมอบประธานบัตรต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* ในกรณีเช่นนี้ ให้ประธานบัตรนั้นสิ้นอายุเมื่อครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* ได้รับคำขอเวนคืนประธานบัตรนั้น เว้นแต่ผู้ถือประธานบัตรกับเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* จะตกลงกันให้สิ้นอายุในระยะเวลาอันสั้นกว่านั้น

มาตรา ๘๕ ในกรณีที่ผู้ถือประทานบัตรไปเสียจากภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ และเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*ไม่อาจติดต่อถึงได้ รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนประทานบัตรนั้นเสียได้

มาตรา ๘๖ ผู้ถือประทานบัตรใดไม่ชำระหนี้อันพึงต้องชำระตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*ได้บอกกล่าวเป็นหนังสือให้ชำระแล้ว และไม่ชำระภายในเก้าสิบวันนับแต่วันรับคำบอกกล่าว รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนประทานบัตรนั้นเสียได้

มาตรา ๘๗ ในกรณีที่รัฐมนตรีมีคำสั่งเพิกถอนประทานบัตรใด ประทานบัตรนั้นเป็นอันสิ้นอายุนับแต่วันรับแจ้งคำสั่งนั้นจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*

มาตรา ๘๘ เมื่อประทานบัตรใดสิ้นอายุ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่ในกรณีที่ผู้ถือประทานบัตรยื่นคำขอต่ออายุ และยังมีได้มีการปฏิเสศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๕๔

หมวด ๔/๑
การทำเหมืองใต้ดิน^{๘๘}

ส่วนที่ ๑
บททั่วไป

มาตรา ๘๘/๑^{๘๘} ให้นำบทบัญญัติในหมวดอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับกับการทำเหมืองใต้ดินเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในหมวดนี้

มาตรา ๘๘/๒^{๘๘} การทำเหมืองใต้ดินต้องทำในระดับความลึกที่ปลอดภัย โดยพิจารณาจากโครงสร้างทางธรณีวิทยา รวมทั้งวิธีการทำเหมืองตามหลักวิศวกรรมเหมืองแร่ในแต่ละพื้นที่ และความปลอดภัยของสิ่งมีชีวิต

มาตรา ๘๘/๓^{๘๘} การทำเหมืองใต้ดินผ่านใต้ดินของที่ดินใดที่มีใช้ที่ว่าง หากอยู่ในระดับความลึกจากผิวดินไม่เกินหนึ่งร้อยเมตร ผู้ยื่นคำขอประทานบัตรต้องแสดงหลักฐานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าผู้ขอจะมีสิทธิทำเหมืองในเขตที่ดินนั้นได้

^{๘๘} หมวด ๔/๑ มาตรา ๘๘/๑ ถึงมาตรา ๘๘/๑๓ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแ่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

๒๕๔๕

^{๘๘} มาตรา ๘๘/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแ่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕
^{๘๘} มาตรา ๘๘/๒ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแ่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕
^{๘๘} มาตรา ๘๘/๓ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแ่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มาตรา ๘๘/๔^{๘๗} เขตเหมืองแร่ตามประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินต้องไม่รูก้ำเข้าไป
ในเขตอุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ในกรณีที่พบว่าการทำเหมืองใต้ดินบริเวณใดในเขตเหมืองแร่ จะส่งผลกระทบต่อ
คุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างสำคัญโดยมีอาจแก้ไขหรือฟื้นฟูได้ ให้รัฐมนตรีกำหนดเป็นเงื่อนไขในประทาน
บัตรมิให้ทำเหมืองใต้ดินในบริเวณนั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มาตรา ๘๘/๕^{๘๘} การออกประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินจะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไข

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ต่อไปนี้

- (๑) ผู้ขอประทานบัตรเสนอคำขอโดยถูกต้องตามเงื่อนไขในมาตรา ๘๘/๖
- (๒) รัฐมนตรีได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา ๘๘/๗ วรรคหนึ่ง โดย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ถูกต้อง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ถูกต้อง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ส่วนที่ ๒
การกำหนดเงื่อนไขในประทานบัตรทำเหมืองใต้ดิน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มาตรา ๘๘/๖^{๘๙} คำขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดิน ต้องประกอบด้วย รายละเอียด
การทำเหมือง แผนผัง โครงการที่ครบถ้วน ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนดในประกาศกระทรวง ซึ่ง
อย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูลต่อไปนี้

- (๑) ข้อมูลโดยสังเขปแสดงความลึก และมาตรการทางเทคนิค ตามมาตรา ๘๘/๒
- (๒) แผนที่แสดงเขตเหมืองแร่โดยสังเขป พร้อมข้อมูลประเมินผลกระทบต่อคุณภาพ
สิ่งแวดล้อมในบริเวณต่าง ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาตามมาตรา ๘๘/๔ วรรคสอง
- (๓) ข้อมูลทางเทคนิคในวิธีการทำเหมืองและแต่งแร่โดยสังเขป ทั้งทางเลือกทาง
วิศวกรรมเหมืองแร่ที่มีอยู่โดยทั่วไป และทางเลือกที่ผู้ขอประทานบัตรเห็นสมควรจะนำมาใช้ พร้อม
เหตุผลของทางเลือกดังกล่าว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
(๔) ข้อมูล แผนผัง ขั้นตอน วิธีการในการทำเหมือง การแต่งแร่ และการฟื้นฟูพื้นที่
ภายหลังการทำเหมืองใต้ดินโดยสังเขป ที่แสดงถึงมาตรการในการลดผลกระทบ หรือรักษาไว้ซึ่ง
คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่อาจกระทบต่อการดำรงอยู่ของธรรมชาติและชุมชน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
(๕) ข้อเสนอเพื่อการมีส่วนร่วมตรวจสอบการทำเหมืองใต้ดินของตัวแทนผู้มีส่วนได้
เสียตามมาตรา ๘๘/๙ (๒) ที่ระบุถึงจำนวนกองทุนสนับสนุน และระเบียบการตรวจสอบการทำเหมือง
ที่ผู้ขอประทานบัตรจะเสนอให้ผู้มีสิทธิตรวจสอบการทำเหมืองใต้เข้าร่วมตรวจสอบการทำเหมือง
ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๘๘/๑๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๘๗ มาตรา ๘๘/๔ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕
๘๘ มาตรา ๘๘/๕ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕
๘๙ มาตรา ๘๘/๖ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

(๖) เส้นทางขนส่ง และแหล่งน้ำที่จะใช้ในโครงการ ทั้งที่มีอยู่แล้ว และที่จะพัฒนาขึ้น พร้อมรายละเอียดการใช้สอยตลอดโครงการ ที่เพียงพอจะประเมินให้เห็นได้ว่าการทำเหมืองใต้ดินในโครงการจะไม่ส่งผลกระทบต่ออาคารที่อยู่ทั้งของชุมชน และธรรมชาติ

(๗) ข้อเสนอเอาประกันภัยความรับผิดชอบตามมาตรา ๘๘/๑๓ ที่ระบุถึงวงเงินและระยะเวลาเอาประกันไว้โดยชัดเจน

มาตรา ๘๘/๗^{๙๐} เมื่อรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของผู้ขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินใดได้รับความเห็นชอบตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแล้ว ให้รัฐมนตรีประมวลข้อมูลต่อไปนี้ เข้าสู่กระบวนการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือระเบียบราชการที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี เพื่อประกอบการกำหนดเงื่อนไขอันจำเป็นในประทานบัตรต่อไป

(๑) ข้อมูลโครงการที่ยื่นประกอบคำขอประทานบัตรตามมาตรา ๘๘/๖

(๒) รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมประกอบกับความเห็นของผู้พิจารณารายงาน

เมื่อกระบวนการรับฟังความคิดเห็นสิ้นสุดลง และได้รับรายงานจากคณะกรรมการจัดการรับฟังแล้ว ให้รัฐมนตรีพิจารณารายงานนั้นแล้ววินิจฉัยกำหนดเงื่อนไขในประทานบัตรไว้ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

(๑) เงื่อนไขในประทานบัตรต้องครอบคลุมโครงการ อย่างน้อยในทุกรายการตามที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงที่ออกประกาศตามมาตรา ๘๘/๖

(๒) ในกรณีที่ปรากฏความแตกต่างของข้อมูลหรือความคิดเห็นในการรับฟังความคิดเห็นที่จัดขึ้นตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีวินิจฉัยให้เป็นที่ยุติ แต่หากพบว่ารายงานหรือข้อมูลในปัญหาใดยังไม่เพียงพอต่อการตัดสินใจ หรือการจัดรับฟังไม่ถูกต้อง หรือผิดพลาดในสาระสำคัญก็ให้สั่งการแก้ไข แล้วแต่กรณี เพื่อวินิจฉัยให้เป็นที่ยุติต่อไป

(๓) นอกจากคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีตาม (๑) แล้ว เงื่อนไขในประทานบัตรต้องครอบคลุมถึงรายละเอียดในโครงการทั้งหมด ที่ผู้ขอประทานบัตรได้เสนอไว้ในรายงานวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รายงานประกอบคำขอประทานบัตรตามมาตรา ๘๘/๖ และให้รวมถึงเงื่อนไขหรือมาตรการเพิ่มเติมในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้วย

มาตรา ๘๘/๘^{๙๑} การแก้ไขเงื่อนไขในประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินที่กำหนดขึ้นตามมาตรา ๘๘/๗ ให้นำบทบัญญัติในส่วนนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้ถือการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีสิทธิตรวจสอบการทำเหมืองตามมาตรา ๘๘/๑๑ วรรคหนึ่ง เป็นการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียโดยทั่วไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘๘/๗ วรรคหนึ่ง

ส่วนที่ ๓

สิทธิมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย

^{๙๐} มาตรา ๘๘/๗ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

^{๙๑} มาตรา ๘๘/๘ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๘๘/๙^{๓๒} เมื่อผู้ประสงค์จะขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินรายใด เห็นสมควรให้มีการปรึกษาเบื้องต้นกับผู้มีส่วนได้เสียเพื่อพัฒนาโครงการทำเหมืองใต้ดินของตน ให้ยื่น คำขอต่ออธิบดีเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการรับไปดำเนินการจัดประชุมปรึกษาตามขั้นตอนที่กำหนดใน ประกาศกระทรวงโดยค่าใช้จ่ายของผู้ขอ

ประกาศกระทรวงตามวรรคหนึ่ง ให้ระบุถึงกฎเกณฑ์และขั้นตอนต่อไปนี้

(๑) ความสมบูรณ์ของรายงานเบื้องต้นที่จะนำเข้าสู่การปรึกษาจะต้องประกอบด้วย ข้อมูลอันจำเป็น และประเด็นปัญหาโดยชัดเจน

(๒) หลักเกณฑ์รับรองกลุ่มหรือองค์กรอันเกิดจากการรวมตัวของผู้มีส่วนได้เสีย และการได้มาซึ่งตัวแทนที่จะเข้าร่วมปรึกษาที่ครอบคลุมทั้งกลุ่มกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กลุ่มผู้บริหาร และ สมาชิกสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มผู้มีสิทธิในที่ดินหรืออยู่อาศัยในเขตเหมืองแร่นั้น

(๓) องค์กรประกอบของคณะกรรมการจัดการประชุมปรึกษาเบื้องต้นซึ่งจะต้องมี ตัวแทนราชการส่วนภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐร่วมอยู่ด้วย

(๔) ขั้นตอนการประชุมปรึกษา รวมทั้งการประกาศเชิญโดยทั่วไปให้ผู้มีส่วนได้เสีย ส่งตัวแทนเข้าร่วมประชุม การลงทะเบียนเข้าร่วมประชุมและระยะเวลาล่วงหน้าให้แก่ผู้มีส่วนได้เสีย ตามมาตรา ๘๘/๙ (๒) ศึกษาข้อมูลตามสมควร

มาตรา ๘๘/๑๐^{๓๓} เมื่อต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา ๘๘/๗ วรรค หนึ่งครั้งใด ให้อธิบดีจัดตั้งกองทุนขึ้นสนับสนุนโครงการศึกษาวิจัยของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียในโครงการ ทำเหมืองใต้ดินตามมาตรา ๘๘/๙ (๒) โดยมีแหล่งเงินทุนมาจาก

(๑) ค่าใช้จ่ายที่เรียกเก็บจากผู้ขอประทานบัตรตามอัตราที่กำหนดในประกาศ กระทรวง

(๒) เงินอุดหนุนจากกองทุนต่าง ๆ ทั้งจากภาครัฐ และเอกชน
อัตราค่าใช้จ่ายตาม (๑) หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการเสนอและรับรองโครงการ และระเบียบการรับและจ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง

มาตรา ๘๘/๑๑^{๓๔} ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ออกประทานบัตรทำเหมืองใต้ดิน รายใด ให้อธิบดีเรียกประชุมตัวแทนผู้มีส่วนได้เสียตามมาตรา ๘๘/๙ (๒) เพื่อตกลงกำหนดตัวบุคคลผู้ มีสิทธิตรวจสอบการทำเหมืองตามระเบียบที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขประทานบัตร

ให้ผู้ถือประทานบัตรจัดสรรเงินกองทุนสนับสนุนการจ้างผู้เชี่ยวชาญเพื่อช่วยเหลือผู้ มีสิทธิตรวจสอบ เป็นอัตราตามที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขประทานบัตร ภายในสามสิบวันนับแต่ได้ผู้มีสิทธิ ตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง

เมื่อได้รับแจ้งสัญญาและรายละเอียดการว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญจากผู้มีสิทธิตรวจสอบ แล้ว ให้อธิบดีจ่ายเงินค่าจ้างให้แก่ผู้เชี่ยวชาญได้ต่อเมื่อได้รับคำรับรองในรายงานจากผู้มีสิทธิ ตรวจสอบแล้ว

^{๓๒} มาตรา ๘๘/๙ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

^{๓๓} มาตรา ๘๘/๑๐ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

^{๓๔} มาตรา ๘๘/๑๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

วาระการทำงานของผู้มีสิทธิตรวจสอบ เงื่อนไข และวิธีการเพิกถอนผู้มีสิทธิ
ตรวจสอบที่ประพฤติมิชอบโดยที่ประชุมตัวแทนผู้มีส่วนได้เสียตามมาตรา ๘๘/๙ (๒) การเก็บรักษา
กองทุน คุณสมบัติมาตรฐานของผู้เชี่ยวชาญ ลักษณะสัญญาว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญ และระเบียบการ
เบิกจ่ายให้เป็นไปตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง

ส่วนที่ ๔

การคุ้มครองสิทธิในอสังหาริมทรัพย์

มาตรา ๘๘/๑๒^{๕๕} การทำเหมืองใต้ดินบริเวณใดในเขตเมืองแร่ในลักษณะ
ดังต่อไปนี้ ถือเป็นการทำให้เสียหายซึ่งสิทธิในอสังหาริมทรัพย์ในพื้นที่นั้น ผู้เสียหายย่อมเรียกให้ผู้ถือ
ประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินระงับการกระทำ และจัดการแก้ไขตามที่จำเป็นเพื่อป้องกันอันตรายอัน
อาจเกิดขึ้นได้

(๑) การทำเหมืองใต้ดินในระดับความลึกจากผิวดินน้อยกว่าที่กำหนดไว้ในเงื่อนไข
ประทานบัตรทำเหมืองใต้ดิน และไม่เกินหนึ่งร้อยเมตร

(๒) การทำเหมืองใต้ดินไม่ว่าในระดับความลึกใดที่มีวิธีการทำเหมืองตามหลัก
วิศวกรรมเมืองแร่เพื่อประกันความมั่นคงของชั้นดิน ไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขประทาน
บัตรทำเหมืองใต้ดิน

มาตรา ๘๘/๑๓^{๕๖} ในกรณีที่พื้นดินบริเวณใดในเขตเมืองแร่ของประทานบัตรทำ
เหมืองใต้ดินทรุดตัวลง จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่บุคคล ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม ให้นำ
หลักความรับผิดชอบไปนี้ มาใช้บังคับกับความเสียหายทั้งปวงที่เกิดขึ้น

(๑) ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าการทรุดตัวของพื้นดินนั้นเกิดขึ้นจากการทำเหมืองใต้ดิน

(๒) หากเป็นที่ยุติว่าการทำเหมืองใต้ดินเป็นต้นเหตุแห่งการทรุดตัวของพื้นที่ดินนั้น
ให้ผู้ถือประทานบัตรทำเหมืองใต้ดิน และหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบการทำเหมือง
ร่วมกันรับผิดชอบต่อผู้เสียหายในทุกกรณี และหากหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้ชดเชยค่าเสียหายให้แก่
ผู้เสียหายแล้ว ให้ใช้สิทธิไล่เบียดผู้ถือประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินได้

หมวด ๕

การขุดหาแร่รายย่อย และการร่อนแร่

มาตรา ๘๙ ห้ามมิให้ผู้ใดขุดหาแร่รายย่อย หรือร่อนแร่ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาต
ขุดหาแร่รายย่อย หรือใบอนุญาตร่อนแร่

^{๕๕} มาตรา ๘๘/๑๒ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

^{๕๖} มาตรา ๘๘/๑๓ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๕๐ ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย หรือใบอนุญาตร่อนแร่ ให้ยื่นคำขอต่อนายอำเภอท้องที่ แล้วให้นายอำเภอท้องที่ส่งเรื่องไปให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* หรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายพิจารณาออกใบอนุญาต

เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* หรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายเป็นผู้ออกใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย หรือใบอนุญาตร่อนแร่ และจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ในใบอนุญาตก็ได้ ใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย หรือใบอนุญาตร่อนแร่ ให้มีอายุเพียงวันที่ ๓๑ ธันวาคมของปีที้ออก

มาตรา ๕๑ หลักเกณฑ์และวิธีการในการออกใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย หรือใบอนุญาตร่อนแร่ การพักใช้ใบอนุญาต และการเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าว ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

หมวด ๕ ทวิ

การขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดิน^{๕๗}

มาตรา ๕๑ ทวิ^{๕๘} ห้ามมิให้ผู้ใดขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินลึกกว่าระดับที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดิน

เพื่อประโยชน์ในการใช้สอยส่วนตัวของประชาชนในท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดระดับความลึกของการขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินให้ลึกกว่าระดับที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งได้ โดยต้องระบุเขตท้องที่และระดับความลึกให้ชัดเจน และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ภายใต้บังคับมาตรา ๕๑ ตริ ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* หรือผู้ที่อธิบดีมอบหมาย และให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* หรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายเป็นผู้ออกใบอนุญาตขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดิน ในการอนุญาตผู้ออกใบอนุญาตจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ในใบอนุญาตก็ได้ และให้ใบอนุญาตดังกล่าวมีอายุไม่เกินสามปีนับแต่วันที้ออก

มาตรา ๕๑ ตริ^{๕๙} เพื่อประโยชน์ในการป้องกันมิให้มีการทรุดตัวของดิน และในการป้องกันมิให้มีผลกระทบทางสภาวะสิ่งแวดล้อมอันเกิดจากการขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดิน ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดท้องที่ใดท้องที่หนึ่งเป็นเขตควบคุมการขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดิน พร้อมทั้งกำหนดระดับความลึกขั้นต่ำที่จะมีการอนุญาตให้ขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินในเขตควบคุมดังกล่าวนอกเหนือไปจากระดับความลึกตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๑ ทวิได้

^{๕๗} หมวด ๕ ทวิ มาตรา ๕๑ ทวิ ถึง มาตรา ๕๑ อัญญา เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔

^{๕๘} มาตรา ๕๑ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔

^{๕๙} มาตรา ๕๑ ตริ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔

การกำหนด การยกเลิก หรือเปลี่ยนแปลงเขตควบคุมการขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดิน และ การกำหนด หรือเปลี่ยนแปลงระดับความลึกขั้นต่ำที่ประกาศกำหนดไว้ตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา

ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินในเขตควบคุมการขุดเจาะ น้ำเกลือใต้ดินตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นคำขอต่ออธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมาย และให้อธิบดีหรือผู้ที่อธิบดี มอบหมายเป็นผู้ออกใบอนุญาตขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินในเขตควบคุมดังกล่าว ในการอนุญาตผู้ออก ใบอนุญาตจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ในใบอนุญาตก็ได้ และให้ใบอนุญาตดังกล่าวมีอายุไม่เกินห้าปีนับแต่ วันที่ออก

มาตรา ๙๑ จัตวา^{๑๐๐} ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในเขตที่ได้รับอนุญาตให้ ขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินได้ตลอดเวลาเพื่อตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดใน ใบอนุญาต และให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ครอบครองเขตที่ได้รับอนุญาตให้ขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินนั้น อำนาจความสะดวกตามควรแก่กรณี ในการนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือแก่ผู้รับ ใบอนุญาต หรือผู้ครอบครองให้จัดการป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นได้

มาตรา ๙๑ เบญจ^{๑๐๑} ในกรณีที่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่เห็นว่า การดำเนินการของผู้รับใบอนุญาตอาจเป็นอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สิน ให้เจ้าพนักงาน อุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ที่มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือแก่ผู้รับใบอนุญาตให้เปลี่ยนแปลง แก๊ซ หรือ หยุดการกระทำนั้นได้ตามที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อป้องกัน หรือระงับอันตรายนั้น

มาตรา ๙๑ ฉ^{๑๐๒} ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๑ บททั่วไป และหมวด ๒ คณะกรรมการ มาใช้บังคับกับการขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินตามหมวดนี้ โดยให้ถือเสมือนหนึ่งว่า ใบอนุญาตขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินเป็นประทานบัตร

มิให้นำบทบัญญัติในหมวด ๓ ถึงหมวด ๑๑ มาใช้บังคับกับการขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดิน น้ำเกลือใต้ดิน และเกลือที่ได้มาจากน้ำเกลือใต้ดินตามหมวดนี้

มาตรา ๙๑ สัตต^{๑๐๓} คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ จำนวนเนื้อที่ของแต่ละคำขอ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดิน การออกใบอนุญาต การ โอนใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การพักใช้ใบอนุญาต และการเพิกถอนใบอนุญาตขุดเจาะ น้ำเกลือใต้ดิน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๙๑ อัฐ^{๑๐๔} ผู้รับใบอนุญาตขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัตอัตราค่าภาคหลวงแร่ก่อนที่จะขุดน้ำเกลือใต้ดิน หรือเกลือที่ได้มาจาก

^{๑๐๐} มาตรา ๙๑ จัตวา เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔
^{๑๐๑} มาตรา ๙๑ เบญจ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔
^{๑๐๒} มาตรา ๙๑ ฉ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔
^{๑๐๓} มาตรา ๙๑ สัตต เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔
^{๑๐๔} มาตรา ๙๑ อัฐ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔

น้ำเกลือใต้ดินออกจากเขตที่ได้รับอนุญาตให้ขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต เว้นแต่จะเป็นการขุดไปยังสถานที่ที่ได้รับอนุญาตตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาต หรือสถานที่ที่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*ได้อนุญาตในภายหลังแต่ต้องวางเงินประกัน หรือจัดให้ธนาคารเป็นผู้ค้ำประกันการชำระค่าภาคหลวงไว้ต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่อธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายกำหนด

ในกรณีที่มีการซื้อขายน้ำเกลือใต้ดิน หรือเกลือที่ได้มาจากน้ำเกลือใต้ดินที่ตกเป็นของแผ่นดินแต่ยังมิได้ชำระค่าภาคหลวงแร่ ผู้ซื้อต้องชำระค่าภาคหลวงแร่สำหรับน้ำเกลือใต้ดิน หรือเกลือที่ได้มาจากน้ำเกลือใต้ดินดังกล่าวในขณะที่ซื้อ

หมวด ๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา การซื้อแร่ การขายแร่ และการเก็บแร่ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๙๒^{๑๕} ห้ามมิให้ผู้ใดซื้อแร่เพื่อประกอบธุรกิจ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตซื้อแร่จากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่

- (๑) การซื้อแร่จากผู้รับใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย
- (๒) การซื้อโลหะที่ได้จากโลหะกรรม
- (๓) การซื้อแร่ตามชนิดและสภาพของแร่ที่แต่งจนสามารถนำไปผสมกับวัตถุอื่น หรือ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา นำไปประกอบกิจการสำเร็จรูปได้ ตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๙๓ ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตซื้อแร่ ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*ที่ผู้ขอจะตั้งสถานที่ซื้อแร่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*เป็นผู้ออกใบอนุญาตซื้อแร่ ในการนี้ให้กำหนดสถานที่ซื้อแร่ และจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ในใบอนุญาตซื้อแร่ก็ได้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ใบอนุญาตซื้อแร่ให้มีอายุเพียงวันที่ ๓๑ ธันวาคมของปีที่ยื่น

มาตรา ๙๔ ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ ซื้อแร่ในที่อื่นนอกสถานที่ที่ระบุในใบอนุญาตซื้อแร่ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตซื้อแร่จากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ถ้าผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ นอกสถานที่ที่ผู้ใดประสงค์จะให้ผู้อื่นรับซื้อแร่ นอกสถานที่ให้แก่นั้น จะต้องระบุชื่อผู้รับซื้อแร่นั้นเพื่อขอรับใบอนุญาตซื้อแร่ นอกสถานที่ด้วย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา การขอและการออกใบอนุญาตซื้อแร่ นอกสถานที่ให้นำมาตรา ๙๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ใบอนุญาตซื้อแร่ นอกสถานที่ให้สิ้นอายุพร้อมกับใบอนุญาตซื้อแร่ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑๕ มาตรา ๙๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

มาตรา ๙๕ ผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ต้องแสดงใบอนุญาตนั้นไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานที่ที่ระบุในใบอนุญาตซื้อแร่ และในกรณีที่ได้รับใบอนุญาตซื้อแร่นอกสถานที่ต้องแสดงรายชื่อผู้ที่ระบุให้รับซื้อแร่นอกสถานที่ให้แก่ตนถ้ามี ไว้ในที่ที่แสดงใบอนุญาตซื้อแร่ด้วย

ผู้ซื้อแร่นอกสถานที่ที่ระบุในใบอนุญาตซื้อแร่ต้องมีใบอนุญาตซื้อแร่นอกสถานที่ติดตัวไปด้วยในขณะที่ซื้อแร่

มาตรา ๙๖ ใบอนุญาตซื้อแร่จะโอนกันมิได้

มาตรา ๙๗ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ตาย ถ้าทายาท หรือผู้จัดการมรดกประสงค์จะซื้อแร่ต่อไปตามใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอซื้อแร่ตามใบอนุญาตของผู้ตายภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันผู้รับใบอนุญาตตาย พร้อมกับแสดงสิทธิในการรับมรดกหรือจัดการมรดกนั้น เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ผู้ยื่นคำขอซื้อแร่ต่อไปตามใบอนุญาตนั้นได้

ในกรณีที่ทายาท หรือผู้จัดการมรดกได้ยื่นคำขอซื้อแร่ตามใบอนุญาตของผู้ตายภายในกำหนดดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ก็ให้ทายาท หรือผู้จัดการมรดกนั้นซื้อแร่ต่อไปได้จนกว่าเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*สั่งไม่อนุญาต ถ้าไม่มีทายาท หรือผู้จัดการมรดกยื่นคำขอซื้อแร่ตามใบอนุญาตของผู้ตายภายในกำหนดดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ใบอนุญาตซื้อแร่นั้นเป็นอันสิ้นอายุนับแต่วันครบกำหนดสามสิบวันจากวันที่ผู้รับใบอนุญาตตาย

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ ให้นำความในสองวรรคก่อนมาใช้บังคับแก่ผู้อนุบาลโดยอนุโลม

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาถูกศาลพิพากษาให้ล้มละลาย ใบอนุญาตซื้อแร่นั้นเป็นอันสิ้นอายุ

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่เป็นนิติบุคคล และสภาพนิติบุคคลสิ้นสุดลง ใบอนุญาตซื้อแร่นั้นเป็นอันสิ้นอายุ

มาตรา ๙๘ ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ หรือผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่นอกสถานที่ซื้อแร่ เว้นแต่ผู้ขายแร่จะได้

(๑) มอบเอกสารตามแบบพิมพ์ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่* ให้เพื่อแสดงว่า แร่ที่ขายนั้นเป็นแร่ที่ได้มาโดยประทานบัตรชั่วคราว หรือประทานบัตรเลขที่เท่าใด และมีลายมือชื่อของผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว หรือของผู้ถือประทานบัตรนั้น หรือของตัวแทนซึ่งได้จดทะเบียนไว้ต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*ในเอกสารนั้น

(๒) มอบเอกสารตามแบบพิมพ์ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่* ให้เพื่อแสดงว่า แร่ที่ขายนั้นเป็นแร่ของผู้ขายแร่ซึ่งเป็นผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ที่ได้มาโดยใบอนุญาตเลขที่เท่าใด และมีลายมือชื่อของผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ หรือของตัวแทนซึ่งได้จดทะเบียนไว้ต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*ในเอกสารนั้น

มาตรา ๙๘ (๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

(๓) มอบเอกสารแสดงว่าเป็นผู้ได้รับอนุญาตจากอธิบดีในกรณีพิเศษเฉพาะครั้งที่ขาย
นั้น หรือ

(๔) แสดงใบอนุญาตพร้อมแล้ว และแสดงได้ว่าแร่ที่ขายนั้นเป็นแร่ที่ได้มาโดยไม่เกิน
ปริมาณตามใบอนุญาตนั้น

เอกสารที่ผู้ขายแร่มอบให้ตาม (๑) (๒) หรือ (๓) นั้น ผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ต้องเก็บไว้
เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้ตลอดระยะเวลาห้าปีนับแต่วันซื้อแร่

เอกสารที่ผู้ขายแร่แสดงตาม (๔) ให้ผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่บันทึกการซื้อแร่นั้นลงไว้ใน
รายการขายแร่ในใบอนุญาตพร้อมแล้ว คั้นใบอนุญาตนั้นให้ผู้รับใบอนุญาตพร้อมแล้วไปทันที

มาตรา ๙๙ ห้ามมิให้ผู้ใดขายแร่ เว้นแต่ผู้นั้นเป็น

(๑) ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว หรือผู้ถือประทานบัตร หรือตัวแทนของบุคคล
ดังกล่าวซึ่งได้จดทะเบียนไว้ต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* ขายแร่ที่ได้มาจากการทำ
เหมืองตามประทานบัตรชั่วคราว หรือประทานบัตรนั้น

(๒) ผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ หรือตัวแทนซึ่งได้จดทะเบียนไว้ต่อเจ้าพนักงาน
อุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*

(๓) ผู้รับใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย หรือเป็นเจ้าของแร่ซึ่งแร่นั้นได้มาจากผู้รับ
ใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย

(๔) ผู้รับใบอนุญาตพร้อมแล้ว

(๕) ผู้รับอนุญาตจากอธิบดีในกรณีพิเศษเฉพาะครั้งที่ขายนั้น หรือ

(๖) ผู้ขายโลหะที่ได้จากโลหกรรม

มาตรา ๑๐๐ ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิขายแร่ตามมาตรา ๙๙ ขายแร่แก่บุคคลใด นอกจาก
ผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ หรือผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ที่นอกสถานที่ เว้นแต่เป็นแร่ที่ได้มาจากการขุดหาแร่ราย
ย่อย หรือเป็นโลหะที่ได้จากโลหกรรม หรือเป็นแร่ที่ส่งขายนอกราชอาณาจักรโดยตรง

มาตรา ๑๐๑ ห้ามมิให้ผู้ใดเก็บแร่ในทางธุรกิจ ณ ที่ใด ๆ เว้นแต่จะเก็บในสถานที่ซึ่ง
ผู้เก็บได้รับอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่จากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* หรือเป็นแร่ที่มีไว้
ในครอบครองได้ตามมาตรา ๑๐๕

มาตรา ๑๐๒ ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่ ให้ยื่นคำขอต่อเจ้า
พนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*

เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* เป็นผู้ออกใบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่
และจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ในใบอนุญาตก็ได้

ใบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่ให้มีอายุเพียงวันที่ ๓๑ ธันวาคมของปีที่ออก

มาตรา ๙๙ (๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

มาตรา ๑๐๓ อธิบดีมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตที่ออกให้ตามความในหมวดนี้ เมื่อปรากฏว่าได้มีการฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือเงื่อนไขในใบอนุญาต หรือมีเหตุอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือความผาสุกของประชาชน

คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้แจ้งไปยังผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าใบอนุญาตนั้นเป็นอันสิ้นอายุนับแต่วันรับแจ้งคำสั่งนั้น

ผู้รับใบอนุญาตที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนต่อรัฐมนตรี โดยยื่นต่อเจ้าพนักงานอุทธรณ์กรมแร่ประจำท้องที่*ภายในสิบห้าวันนับแต่วันรับแจ้งคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ผู้ใดถูกเพิกถอนใบอนุญาตแล้ว จะขอรับใบอนุญาตอีกไม่ได้ จนกว่าจะพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันถูกเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๑๐๓ ทวิ^{๑๐๘} เมื่อรัฐมนตรีพิจารณาเห็นสมควรจะประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้แร่ชนิดใดในปริมาณเท่าใดเป็นแร่ที่จะให้ผู้ซื้อ ผู้ขาย หรือผู้เก็บ ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งหมวดนี้ได้ แต่ต้องเป็นแร่ที่ได้ชำระค่าภาคหลวงแร่ครบถ้วนตามมาตรา ๑๐๔ แล้ว

มาตรา ๑๐๓ ตริ^{๑๐๙} เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจในอันที่จะส่งเสริมการทำเหมือง และควบคุมการเก็บรักษาแร่ที่ผู้ทำเหมืองผลิตได้เกินปริมาณที่ทางราชการอนุญาตให้ส่งออกนอกราชอาณาจักรในขณะใดขณะหนึ่ง เมื่อผู้รับใบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่ ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่ หรือผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม ยื่นคำร้องเป็นหนังสือขอให้กำหนดสถานที่เก็บแร่ เขตแต่งแร่ หรือเขตโลหกรรมตามใบอนุญาตของตนเป็นสถานที่ฝากแร่ รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดให้สถานที่ หรือเขตของผู้รับใบอนุญาตดังกล่าวเป็นสถานที่ฝากแร่ได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความจำเป็น และปริมาณแร่ในแต่ละท้องที่ สภาพของสถานที่และความเหมาะสม และจะกำหนดให้มีพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำสถานที่ฝากแร่ หรือกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ให้ผู้รับใบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่ ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่ หรือผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม ซึ่งสถานที่เก็บแร่ เขตแต่งแร่ หรือเขตโลหกรรมของตน แล้วแต่กรณี เป็นสถานที่ฝากแร่ปฏิบัติด้วยก็ได้

ในการกำหนดสถานที่ฝากแร่ตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดได้ครั้งละไม่เกินหนึ่งปี ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตร หรือผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ ที่ซื้อแร่จากผู้รับใบอนุญาตแร่ ออจนาแร่ที่ได้จากการทำเหมือง หรือแร่ที่มีไว้ในครอบครองเกินปริมาณที่ทางราชการอนุญาตให้ส่งออกนอกราชอาณาจักรในขณะใดขณะหนึ่ง ไปฝากไว้ ณ สถานที่ฝากแร่ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

หมวด ๗

การชำระค่าภาคหลวงแร่ การมีแร่ไว้ในครอบครอง และการขนแร่

^{๑๐๘} มาตรา ๑๐๓ ทวิ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒
^{๑๐๙} มาตรา ๑๐๓ ตริ เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ พ.ศ. ๒๕๒๖

มาตรา ๑๐๔^{๑๐๐} ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตร ผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ ผู้ครอบครองแร่อื่นที่ได้จากการแต่งแร่ หรือผู้ประกอบโลหกรรม ต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องชำระค่าภาคหลวงแร่สำหรับแร่ที่กำหนดไว้ในประทานบัตร รวมทั้งแร่อื่นที่เป็นผลพลอยได้จากการทำเหมือง ให้ครบถ้วนตามปริมาณแร่ก่อนที่จะขนแร่ออกจากเขตเหมืองแร่

(๒) ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ได้ซื้อแร่จากผู้รับใบอนุญาตร่อนแร่ ต้องชำระค่าภาคหลวงแร่สำหรับแร่ที่ซื้อในเดือนที่แล้วมาภายในวันที่ห้าของเดือนถัดจากเดือนที่ซื้อ

(๓) ในกรณีที่ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตร หรือผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ ที่ซื้อแร่จากผู้รับใบอนุญาตร่อนแร่ ขนแร่ไปยังเขตแต่งแร่หรือเขตโลหกรรมของตนเอง หรือเขตแต่งแร่หรือเขตโลหกรรมของบุคคลอื่นซึ่งอธิบดีให้ความเห็นชอบแล้ว บุคคลดังกล่าวจะขอจัดการชำระค่าภาคหลวงแร่ไว้ก่อนจนกว่าจะแต่งแร่ หรือประกอบโลหกรรมนั้นแล้วเสร็จก็ได้ แต่ต้องวางเงินประกัน หรือจัดให้ธนาคารซึ่งอธิบดีเห็นชอบเป็นผู้ค้ำประกันการชำระค่าภาคหลวงแร่ไว้ต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*ตามที่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*กำหนด

(๔) ในกรณีที่น่าแร่มาแต่งและได้แร่อย่างอื่นด้วย ต้องชำระค่าภาคหลวงแร่สำหรับแร่ที่แต่งได้ พร้อมกับการขออนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองตามมาตรา ๑๐๕

(๕) ในกรณีที่ตะกรันมีแร่ชนิดอื่นที่ยังมิได้ชำระค่าภาคหลวงแร่มาก่อนเจือปนอยู่เกินปริมาณที่อธิบดีกำหนด ผู้ประกอบโลหกรรมต้องชำระค่าภาคหลวงแร่สำหรับแร่ที่เจือปนตามปริมาณที่คำนวณได้ให้ครบถ้วนก่อนที่จะขนตะกรันนั้นออกจากเขตโลหกรรม

ในกรณีที่มีการซื้อขายแร่ที่ตกเป็นของแผ่นดิน หากปรากฏว่าแร่นั้นเป็นแร่ที่ยังมิได้ชำระค่าภาคหลวงแร่ ผู้ซื้อต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่สำหรับแร่นั้นดังกล่าว พร้อมกับการขออนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองตามมาตรา ๑๐๕

มาตรา ๑๐๔ ทวิ^{๑๐๑} ผู้ที่นำแร่ไปฝากไว้ ณ สถานที่ฝากแร่ตามมาตรา ๑๐๓ ตรี จะขอจัดการชำระค่าภาคหลวงแร่ไว้ก่อนก็ได้ ทั้งนี้ตามระยะเวลา หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐๕^{๑๐๒} ห้ามมิให้ผู้ใดมีแร่ไว้ในครอบครองแต่ละชนิดเกินสองกิโลกรัม เว้นแต่

(๑) เป็นแร่ที่ได้รับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง หรือเป็นแร่ที่ได้รับการยกเว้นตาม

มาตรา ๑๐๓ ทวิ

(๒) เป็นแร่ที่ได้มาจากการสำรวจแร่เพื่อนำไปวิเคราะห์หรือวิจัยไม่เกินปริมาณที่กำหนดไว้ในอาชญาบัตร

(๓) เป็นแร่ที่ได้มาจากการทำเหมืองในเขตเหมืองแร่ที่เก็บแร่นั้นไว้

^{๑๐๐} มาตรา ๑๐๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๑๐๑} มาตรา ๑๐๔ ทวิ เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐

พ.ศ. ๒๕๒๖

^{๑๐๒} มาตรา ๑๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

(๔) เป็นแร่ที่ได้รับใบอนุญาตขนแร่ให้ขนมาเก็บในสถานที่เก็บแร่ตามใบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่

(๕) เป็นแร่ที่อยู่ในระหว่างขนแร่ตามใบอนุญาตขนแร่ หรือเป็นแร่ที่อยู่ในสถานที่พักแร่ตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตขนแร่

(๖) เป็นแร่ในสถานที่ซื้อแร่ ซึ่งแร่นั้นได้มาตามเอกสารที่กำหนดไว้ในมาตรา ๙๘

(๗) เป็นแร่ที่ได้รับใบอนุญาตขนแร่ให้ขนมาแต่งแร่ หรือประกอบโลหกรรมในเขตแต่งแร่ หรือเขตโลหกรรมนั้น

(๘) เป็นแร่ที่ได้มาตามใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อยหรือใบอนุญาตร่อนแร่ หรือได้มาตาม (๓) วรรคสอง ของมาตรา ๙๒

(๙) เป็นแร่ที่มีไว้ในครอบครองเพื่อการศึกษาหรือวิจัยของสถาบันวิจัยเอกชนที่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดี ส่วนราชการ องค์การของรัฐ หรือสถาบันการศึกษา

(๑๐) เป็นแร่ที่อธิบดีอนุญาตเป็นหนังสือให้มีไว้ในครอบครองเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย หรือ

(๑๑) เป็นแร่ในสภาพวัตถุสำเร็จรูปที่เป็นเครื่องใช้ เครื่องประดับ ปฏิกิริยา หรือผลผลิตจากกรรมวิธีของโลหกรรม หรืออุตสาหกรรม

(๑๒)^{๑๓} เป็นแร่ที่ได้รับใบอนุญาตขนแร่ให้ขนไปฝากไว้ ณ สถานที่ฝากแร่ตามมาตรา ๑๐๓ ตี

มาตรา ๑๐๖ ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*

เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* เป็นผู้ออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง ในการนี้ ให้กำหนดสถานที่ที่จะมีแร่นั้นไว้ในครอบครอง และจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ในใบอนุญาตนั้นก็ได้

ผู้รับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองจะมีแร่ไว้ในครอบครองได้แต่เฉพาะในสถานที่ที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองนั้นเท่านั้น ในกรณีนี้ผู้รับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองไม่ต้องรับใบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่ แต่ต้องได้รับใบอนุญาตขนแร่เมื่อจะขนแร่ออกจากสถานที่นั้น

ใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองให้มีอายุเพียงวันที่ ๓๑ ธันวาคมของปีที่ออก

มาตรา ๑๐๗ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองตาย ให้ถือว่าผู้มีแร่นั้นไว้ในครอบครองเป็นผู้รับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองตามใบอนุญาตนั้นต่อไปจนกว่าใบอนุญาตสิ้นอายุ

มาตรา ๑๐๘^{๑๔} ห้ามมิให้ผู้ใดขนแร่ในที่ใด เว้นแต่

(๑) เป็นแร่ที่ได้รับใบอนุญาตขนแร่ หรือเป็นแร่ที่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๑๐๓ ทวิ

^{๑๓} มาตรา ๑๐๕ (๑๒) เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐

พ.ศ. ๒๕๒๖
^{๑๔} มาตรา ๑๐๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

(๒) เป็นแร่ที่ได้รับมาจากการสำรวจแร่เพื่อนำไปวิเคราะห์หรือวิจัยไม่เกินปริมาณที่กำหนดไว้ในอาชญาบัตร

(๓) เป็นการขนแร่ในเขตเหมืองแร่ เขตแต่งแร่ เขตโลหกรรม ภายในสถานที่ซื้อแร่ตามใบอนุญาตซื้อแร่ สถานที่เก็บแร่ หรือสถานที่พักแร่

(๔) ในกรณีขนแร่ของผู้รับใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย หรือผู้รับใบอนุญาตร่อนแร่ หรือผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่นอกสถานที่

(๕) เป็นแร่ของเจ้าของแร่ ซึ่งแร่นั้นได้มาตาม (๑) หรือ (๓) วรรคสอง ของมาตรา ๙๒

(๖) เป็นแร่ที่ขนแต่ละชนิดไม่เกินสองกิโลกรัม

(๗) เป็นแร่เพื่อการศึกษาหรือวิจัยของสถานวิจัยของเอกชนที่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดี ส่วนราชการ องค์การของรัฐ หรือสถาบันการศึกษา

(๘) เป็นแร่ในสภาพวัตถุสำเร็จรูปที่เป็นเครื่องใช้ เครื่องประดับ ปฏิกิริยา หรือผลผลิตจากกรรมวิธีของอุตสาหกรรม

(๙) เป็นแร่ที่อธิบดีอนุญาตเป็นหนังสือให้ขนเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย หรือ

(๑๐) เป็นโลหะที่ได้จากโลหกรรม นอกจากเป็นการขนออกจากเขตโลหกรรม

มาตรา ๑๐๙ ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตขนแร่ ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* และต้องแสดงหลักฐานว่าแร่ที่ขอรับใบอนุญาตขนแร่นั้นได้ชำระค่าภาคหลวงแร่ หรือได้รับอนุญาตให้ผิดการชำระค่าภาคหลวงแร่นั้นไว้ก่อนแล้ว^{๑๑๕}

เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*เป็นผู้ออกใบอนุญาตขนแร่ และจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ในใบอนุญาตนั้นก็ได้

มาตรา ๑๑๐^{๑๑๖} ผู้รับใบอนุญาตขนแร่จะขนแร่จากที่แห่งหนึ่งไปยังอีกแห่งหนึ่งตามที่กำหนดในใบอนุญาตได้แต่ละคราวตามปริมาณที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

การขนแร่เกินใบอนุญาตสำหรับแร่ชนิดใดจะกระทำได้เพียงใด และมีปริมาณเท่าใดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การขนแร่เกินใบอนุญาตตามวรรคสอง ให้ถือว่าแร่นั้นเป็นแร่ที่ขนตามที่ได้รับอนุญาตให้ขนแร่ แต่ผู้รับใบอนุญาตขนแร่ต้องชำระค่าภาคหลวงแร่ สำหรับแร่ในปริมาณที่เกินนั้น

การขนแร่เกินใบอนุญาตที่มีได้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้ถือว่าแร่ที่ขนทั้งสิ้นนั้นเป็นแร่ที่ขนโดยไม่ได้รับใบอนุญาต

มาตรา ๑๑๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๑๒ ผู้รับใบอนุญาตขนแร่จะขนแร่ได้แต่เฉพาะตามชนิดและสภาพที่ระบุในใบอนุญาต ถ้ามีแร่ชนิดอื่นเจือปนกับแร่ที่ขนอันมิใช่เป็นแร่ที่มีเจือปนอยู่ตามธรรมชาติ ให้ถือว่าแร่ที่ขนทั้งสิ้นนั้นเป็นแร่ที่ขนโดยไม่ได้รับใบอนุญาต

^{๑๑๕} มาตรา ๑๐๙ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่

พ.ศ. ๒๕๑๐ พ.ศ. ๒๕๒๖

^{๑๑๖} มาตรา ๑๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๑๑๒ ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตชนแร่ ชนแร่ที่มีแร่ชนิดอื่นเจือปนอยู่ตามธรรมชาติ ถ้าแร่ที่เจือปนนั้นเป็นแร่ที่ได้กำหนดชนิดและปริมาณการเจือปนไว้ในกฎกระทรวง เว้นแต่ในใบอนุญาตจะได้ระบุชนิดของแร่ที่เจือปนนั้นไว้ และผู้รับใบอนุญาตชนแร่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงด้วย

ในกรณีชนแร่ที่มีแร่ชนิดอื่นเจือปนอยู่โดยฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าแร่ที่ชนทั้งสินนั้นเป็นแร่ที่ชนโดยไม่ได้รับใบอนุญาต

มาตรา ๑๑๓ ในกรณีที่ผู้ถือประทานบัตรคนเดียวมีประทานบัตรหลายฉบับที่มีเขตติดต่อกัน หรือในกรณีที่ผู้ถือประทานบัตรหลายคนโดยเขตเหมืองแร่เหล่านั้นติดต่อกัน และได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* ให้ร่วมโครงการทำเหมืองเดียวกันแล้ว เพื่อประโยชน์ตามความในหมวดนี้ ให้ถือว่าเขตเหมืองแร่เหล่านั้นเป็นเขตเดียวกัน

มาตรา ๑๑๓ ทวิ^{๑๑๓} ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดพื้นที่หรือสถานที่แห่งใดอันมีเขตกำหนดเป็นด่านตรวจแร่ได้

หมวด ๘
การแต่งแร่

มาตรา ๑๑๔^{๑๑๔} ห้ามมิให้ผู้ใดแต่งแร่ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* หรือเป็นผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว หรือผู้ถือประทานบัตรซึ่งแต่งแร่ภายในเขตเหมืองแร่

ให้นำมาตรา ๑๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๑๕^{๑๑๕} ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตแต่งแร่ ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*

เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* เป็นผู้ออกใบอนุญาตแต่งแร่และจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ไว้ในใบอนุญาตก็ได้

ใบอนุญาตแต่งแร่ให้มีอายุตามที่กำหนดในใบอนุญาตแต่ไม่เกินสามปีนับแต่วันออก และจะต่ออายุก็ได้ครั้งละไม่เกินสามปีนับแต่วันต่อ

ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตแต่งแร่นั้น

มาตรา ๑๑๖ ในการแต่งแร่ ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่กระทำหรือละเว้นกระทำการใดอันน่าจะเป็นเหตุให้แร่ที่มีพิษ หรือสิ่งอื่นที่มีพิษก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สิน

^{๑๑๓} มาตรา ๑๑๓ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๑๑๔} มาตรา ๑๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

^{๑๑๕} มาตรา ๑๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

มาตรา ๑๑๗ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปในเขตแต่งแร่เพื่อตรวจการแต่งแร่ได้ตลอดเวลา ให้ผู้ครอบครองเขตแต่งแร่นั้นอำนวยความสะดวกตามควรแก่กรณี และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือแก่ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่ ให้จัดการป้องกันอันตรายอันอาจเกิดจากการแต่งแร่ได้

มาตรา ๑๑๘ ในกรณีที่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* เห็นว่าการแต่งแร่จะเป็นอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สิน ให้มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือแก่ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่ให้เปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขวิธีการแต่งแร่ตามที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อป้องกันอันตรายนั้นได้ และมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือ หรือให้หยุดการแต่งแร่เสียทั้งสิ้นหรือส่วนหนึ่งส่วนใดได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๑๙ อธิบดีมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตแต่งแร่ เมื่อปรากฏว่าได้มีการฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือเงื่อนไขในใบอนุญาต หรือมีเหตุอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือความผาสุกของประชาชน

คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้แจ้งไปยังผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าใบอนุญาตนั้นเป็นอันสิ้นอายุนับแต่วันรับแจ้งคำสั่งนั้น

ผู้รับใบอนุญาตที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนต่อรัฐมนตรีโดยยื่นต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* ภายในสิบห้าวันนับแต่วันรับแจ้งคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ผู้ใดถูกเพิกถอนใบอนุญาตแล้ว จะขอรับใบอนุญาตอีกไม่ได้ จนกว่าจะพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันถูกเพิกถอนใบอนุญาต

หมวด ๔

การประกอบโลหกรรม

มาตรา ๑๒๐ การประกอบโลหกรรมแร่ชนิดใด ปริมาณการผลิตขนาดใด และโดยกรรมวิธีใด จะให้อยู่ในความควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๑๒๑ ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบโลหกรรมที่อยู่ในความควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ผู้ประกอบโลหกรรมที่กำหนดยกเว้นโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๑๒๒ ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*

อธิบดีเป็นผู้ออกใบอนุญาตประกอบโลหกรรม และจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ในใบอนุญาตก็ได้

ใบอนุญาตประกอบโลหกรรมให้มีอายุตามที่กำหนดในใบอนุญาต แต่ไม่เกินยี่สิบห้าปีนับแต่วันออก และจะต่ออายุก็ได้แต่ต้องกำหนดเวลาไม่เกินยี่สิบห้าปีนับแต่วันต่อ

มาตรา ๑๒๓ ในการประกอบโลหกรรม ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม กระทำหรือละเว้นกระทำการใดอันน่าจะเป็นเหตุให้แร่ที่มีพิษ หรือสิ่งอื่นที่มีพิษก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สิน

มาตรา ๑๒๔ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในเขตโลหกรรมเพื่อตรวจการประกอบโลหกรรมได้ตลอดเวลา ให้ผู้ครอบครองเขตโลหกรรมนั้นอำนวยความสะดวกตามควรแก่กรณี และให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือแก่ผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม ให้จัดการป้องกันอันตรายอันอาจเกิดจากการประกอบโลหกรรมได้

มาตรา ๑๒๕ ในกรณีที่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* เห็นว่าการประกอบโลหกรรมจะเป็นอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สิน ให้มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือแก่ผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม ให้เปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขวิธีการประกอบโลหกรรมตามที่ได้เห็นว่าจำเป็น เพื่อป้องกันอันตรายนั้นได้ และมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้หยุดการประกอบโลหกรรมเสียทั้งสิ้นหรือส่วนหนึ่งส่วนใดได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๒๖ อธิบดีมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบโลหกรรม เมื่อปรากฏว่าได้มีการฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือเงื่อนไขในใบอนุญาต หรือมีเหตุอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือความผาสุกของประชาชน

คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้แจ้งไปยังผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าใบอนุญาตนั้นเป็นอันสิ้นอายุนับแต่วันรับแจ้งคำสั่งนั้น

ผู้รับใบอนุญาตที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนต่อรัฐมนตรี โดยยื่นต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่* ภายในสิบห้าวันนับแต่วันรับแจ้งคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ได้มีการอุทธรณ์คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตต่อรัฐมนตรี ผู้อุทธรณ์อาจร้องขออนุญาตต่อรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการประกอบโลหกรรมตามใบอนุญาตนั้นไปพลางก่อนในระหว่างรอคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีได้ คำสั่งอนุญาตให้ดำเนินการประกอบโลหกรรมไปพลางก่อนนั้น รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้

หมวด ๑๐

การคืนค่าภาคหลวงแร่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๒๗^{๑๒๐} แร่ที่ได้ชำระค่าภาคหลวงแล้ว เมื่อผู้ใช้แร่นั้นพิสูจน์ให้เป็นที่พอใจ รัฐมนตรีได้ว่าแร่นั้นได้นำไปใช้ภายในประเทศเพื่ออุตสาหกรรมอันมิใช่อุตสาหกรรมตามประเภทที่ รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาว่าไม่อาจขอคืนค่าภาคหลวงแร่ได้ หรือแร่นั้นได้นำไปใช้ ภายในประเทศเพื่อพลังงาน รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้คืนค่าภาคหลวงแร่ให้แก่ผู้ใช้นั้นได้

การคืนค่าภาคหลวงแร่แต่ละชนิดตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ใดประสงค์จะรับคืนค่าภาคหลวงแร่ ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ ประจำท้องที่*ที่ใช้แร่นั้น

หมวด ๑๑

การนำเข้าหรือการส่งออกนอกราชอาณาจักร

มาตรา ๑๒๘ การนำเข้าหรือการส่งออกนอกราชอาณาจักรซึ่งแร่ชนิดใด ในสภาพ ใด ปริมาณเท่าใด จะให้อยู่ในความควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๑๒๙ ห้ามมิให้ผู้ใดนำเข้าหรือส่งออกนอกราชอาณาจักรซึ่งแร่ที่อยู่ในความ ควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตนำเข้าในราชอาณาจักร หรือใบอนุญาตส่ง แร่ออกนอกราชอาณาจักร

มาตรา ๑๓๐ ผู้ใดประสงค์จะนำเข้าหรือส่งออกนอกราชอาณาจักรซึ่งแร่ที่อยู่ใน ความควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*

อธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายเป็นผู้ออกใบอนุญาตนำเข้าในราชอาณาจักร หรือ ใบอนุญาตส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร และจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ในใบอนุญาตก็ได้

เงื่อนไขตามวรรคสองจะกำหนดให้รวมถึงวิธีการซื้อขาย และการใช้แร่ที่จะนำเข้า หรือจะส่งออกนอกราชอาณาจักรด้วยก็ได้

มาตรา ๑๓๑ เมื่อมีเหตุอันกระทบถึงความปลอดภัย หรือเศรษฐกิจของประเทศ รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนำเข้าในราชอาณาจักร หรือใบอนุญาตส่งแร่ออกนอก ราชอาณาจักรเมื่อใดก็ได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๑๑/๑

ความรับผิด^{๑๒๑}

^{๑๒๐} มาตรา ๑๒๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.

๒๕๑๐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘

^{๑๒๑} หมวด ๑๑/๑ มาตรา ๑๓๑/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๑๓๑/๑^{๑๒๒} ผู้ถืออาชญาบัตร ประทานบัตร หรือใบอนุญาตอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ต้องรับผิดชอบในการกระทำของตนต่อความเสียหาย หรือความเดือดร้อนรำคาญใดอันเกิดขึ้นแก่บุคคล ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม

ในกรณีที่เกิดความเสียหายขึ้นในเขตที่ได้รับอนุญาต ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าความเสียหายนั้นเกิดจากการกระทำของผู้ถืออาชญาบัตร ประทานบัตร หรือใบอนุญาตนั้น

หมวด ๑๒

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๓๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๑๓๒ ทวิ^{๑๒๓} ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของผู้อำนวยการที่ออกตามมาตรา ๙ อัญญา ต้องระวางโทษ ดังต่อไปนี้

(๑) ฝ่าฝืนมาตรา ๙ อัญญา (๑) (ก) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปี หรือปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๒) ฝ่าฝืนมาตรา ๙ อัญญา (๑) (ข) (ค) (ง) หรือ (ช) หรือมาตรา ๙ อัญญา (๒) (ก) หรือมาตรา ๙ อัญญา (๓) (จ) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และถ้ายังมีการฝ่าฝืนต่อไปให้ปรับเป็นรายวันอีกวันละสองพันบาทตลอดระยะเวลาที่ยังมีการฝ่าฝืน

ในกรณีที่เป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙ อัญญา (๑) (ข) ถ้าผู้กระทำความผิดพิสูจน์ได้ว่าการฝ่าฝืนนั้นมีเหตุจำเป็นเพื่อความปลอดภัยในชีวิตหรือทรัพย์สินอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้ และเหตุนั้นมีได้เกิดจากการกระทำของตนเอง หรือตนเองมิได้มีส่วนกระทำให้เกิดขึ้น ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

(๓) ฝ่าฝืนมาตรา ๙ อัญญา (๑) (จ) หรือมาตรา ๙ อัญญา (๒) (ข) หรือมาตรา ๙ อัญญา (๓) (ข) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๔) ฝ่าฝืนมาตรา ๙ อัญญา (๑) (ฉ) หรือมาตรา ๙ อัญญา (๒) (ค) หรือมาตรา ๙ อัญญา (๓) (ก) (ค) หรือ (ง) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และถ้ายังมีการฝ่าฝืนต่อไปให้ปรับเป็นรายวันอีกวันละห้าร้อยบาทตลอดระยะเวลาที่ยังมีการฝ่าฝืน

ถ้าผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ ผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษ ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตร ผู้รับใบอนุญาต หรือผู้ได้รับหนังสืออนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ กระทำผิดตามมาตรา นี้ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจเพิกถอนอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ อาชญาบัตรพิเศษ ประทานบัตรชั่วคราว ประทานบัตร ใบอนุญาต หรือหนังสืออนุญาตได้ แล้วแต่กรณี

^{๑๒๒} มาตรา ๑๓๑/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

^{๑๒๓} มาตรา ๑๓๒ ทวิ เพิ่มโดยพระราชกฤษฎีกาแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘

มาตรา ๑๓๒ ตริ^{๑๒๔} เจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะใดที่กำลังใช้ในการขนแหรหรือเคลื่อนย้ายแหร ไม่ติดเครื่องหมายที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนดตามมาตรา ๙ อัญญัติ (๓) (จ) ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าร้อยบาทถึงห้าพันบาท

การขนแหรหรือเคลื่อนย้ายแหรโดยยานพาหนะที่ไม่ติดเครื่องหมายตามวรรคหนึ่งและอยู่บนทางสาธารณะ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นการขนแหรหรือเคลื่อนย้ายแหรโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และผู้อำนวยการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งการใด ๆ ได้ตามที่พระราชบัญญัตินี้ให้อำนาจไว้ ทั้งนี้ เว้นแต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะจะพิสูจน์ได้อย่างชัดแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ทำการตรวจค้นได้ว่า ใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตของทางราชการเป็นใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตที่แท้จริงโดยปราศจากข้อสงสัย

ผู้ใดใช้เครื่องหมายที่ผู้อำนวยการประกาศกำหนดตามมาตรา ๙ อัญญัติ (๓) (จ) โดยมิใช่เป็นผู้ที่ขนแหรหรือเคลื่อนย้ายแหรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองร้อยบาทถึงสองพันบาท

มาตรา ๑๓๒ จัตวา^{๑๒๕} ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่ผู้อำนวยการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการตามมาตรา ๙ นว (๑) หรือ (๒) หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อำนวยการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๙ นว (๒) (๓) หรือ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๑๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๓ ทวิ^{๑๒๖} ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงซึ่งออกตามมาตรา ๑๗ (๓) (๓ ตริ) (๔) (๕) หรือ (๖) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๓๓ ตริ^{๑๒๗} ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๔^{๑๒๘} ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๔๐ หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๒๘ วรรคสี่ หรือมาตรา ๓๓ วรรคหก ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

^{๑๒๔} มาตรา ๑๓๒ ตริ เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแหร พ.ศ. ๒๕๑๐

(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘

^{๑๒๕} มาตรา ๑๓๒ จัตวา เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแหร พ.ศ. ๒๕๑๐

(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘

^{๑๒๖} มาตรา ๑๓๓ ทวิ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแหร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔

^{๑๒๗} มาตรา ๑๓๓ ตริ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแหร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

^{๑๒๘} มาตรา ๑๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแหร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

มาตรา ๑๓๕^{๑๒๙} ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ หรือมาตรา ๙๑ ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่การฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ เกิดขึ้นในเขตควบคุมแร่ หรือการฝ่าฝืนมาตรา ๙๑ ทวิ เกิดขึ้นในเขตควบคุมการขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดิน ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงเจ็ดปี หรือปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๖^{๑๓๐} ผู้ใดขัดขวาง หรือไม่อำนวยความสะดวก หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการตามมาตรา ๔๘ มาตรา ๗๐ มาตรา ๙๑ จัตวา มาตรา ๑๑๗ หรือมาตรา ๑๒๔ ถ้าการกระทำนั้นไม่ถึงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๓๗^{๑๓๑} ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่*ตามมาตรา ๗๑ หรือมาตรา ๙๑ เบื้อง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท และรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนประทานบัตร หรือใบอนุญาตขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินนั้นเสียได้

มาตรา ๑๓๘^{๑๓๒} ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๗ มาตรา ๕๙ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ หรือมาตรา ๗๔ หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๕๙ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๘ หรือมาตรา ๗๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท และรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนประทานบัตรนั้นเสียได้

มาตรา ๑๓๙ ทวิ^{๑๓๓} ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนประทานบัตรนั้นเสียได้

มาตรา ๑๓๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗๒ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท และต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการทำที่ดินนั้นให้เป็นตามเดิม

มาตรา ๑๔๐ ผู้ถือประทานบัตรผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนประทานบัตรนั้นเสียได้

๑๒๙ มาตรา ๑๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔
๑๓๐ มาตรา ๑๓๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔
๑๓๑ มาตรา ๑๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔
๑๓๒ มาตรา ๑๓๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖
๑๓๓ มาตรา ๑๓๘ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

มาตรา ๑๔๑ ผู้ถือประทานบัตร หรือผู้รับช่วงการทำเหมือง ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๗๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๔๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘๙ หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๙๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๔๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๒ มาตรา ๙๙ หรือมาตรา ๑๐๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๙๓ หรือมาตรา ๑๐๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๔๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๔๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๑๔๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙๘ หรือมาตรา ๑๐๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๔๗ ทวิ^{๑๓๔} ผู้รับใบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่ ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่ หรือผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรมซึ่งสถานที่เก็บแร่ เขตแต่งแร่ หรือเขตโลหกรรมของตน แล้วแต่กรณี เป็นสถานที่ผากแร่ ผู้ใดฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๑๐๓ ตรี วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๘^{๑๓๕} ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๕ หรือมาตรา ๑๐๘ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งเท่าถึงห้าเท่าของมูลค่าแร่ตามราคาที่กำหนดโดยกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ที่ใช้บังคับอยู่ในวันกระทำความผิด และรัฐมนตรีมีอำนาจเพิกถอนประทานบัตรชั่วคราว ประทานบัตร หรือใบอนุญาตนั้นเสียได้ เมื่อปรากฏว่า

(๑) มีแร่จากที่อื่นไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตในเขตเหมืองแร่ เขตแต่งแร่ เขตโลหกรรม สถานที่เก็บแร่ หรือสถานที่ซื้อแร่ หรือ

(๒) ขนแร่จากเขตเหมืองแร่ เขตแต่งแร่ เขตโลหกรรม สถานที่เก็บแร่ หรือสถานที่ซื้อแร่ ออกไปนอกเขตหรือสถานที่ดังกล่าวโดยไม่ได้รับอนุญาตขนแร่

หากการฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในเขตควบคุมแร่ ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองเท่าถึงห้าเท่าของมูลค่าแร่ตามราคาที่กำหนดโดยกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ที่ใช้บังคับอยู่ในวันกระทำความผิด หรือทั้งจำทั้งปรับ และรัฐมนตรีมี

^{๑๓๔} มาตรา ๑๔๗ ทวิ เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐

พ.ศ. ๒๕๒๖
^{๑๓๕} มาตรา ๑๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

อำนาจเพิกถอนประทานบัตรชั่วคราว ประทานบัตร หรือใบอนุญาตนั้นได้เมื่อมีเหตุตาม (๑) หรือ (๒)^{๑๓๖}

มาตรา ๑๔๘ ทวิ^{๑๓๗} ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๖ หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๑๐๖ หรือมาตรา ๑๐๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๔๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๔ หรือมาตรา ๑๒๑ หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๑๑๕ หรือมาตรา ๑๒๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๕๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๖ หรือมาตรา ๑๒๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๕๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๑๘ หรือมาตรา ๑๒๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๕๒^{๑๓๘} ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับตั้งแต่ห้าเท่าถึงสิบเท่าของมูลค่าแร่ตามราคาที่กำหนด โดยกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ที่ใช้บังคับอยู่ในวันกระทำความผิด หรือทั้งจำทั้งปรับ

เมื่อปรากฏว่าแร่ที่ส่งออกโดยไม่ได้รับอนุญาตนั้น เป็นแร่จากประทานบัตรชั่วคราว ประทานบัตร สถานที่ซื้อแร่ สถานที่เก็บแร่ เขตแต่งแร่ หรือเขตโลหกรรมใด ซึ่งผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตร หรือผู้รับใบอนุญาต แล้วแต่กรณี นั้นเป็นผู้กระทำความผิด ผู้สนับสนุน หรือผู้รู้เห็นเป็นใจในการกระทำความผิด รัฐมนตรีมีอำนาจเพิกถอนประทานบัตรชั่วคราว ประทานบัตร หรือใบอนุญาตนั้นเสียได้

บทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการศุลกากร และอำนาจพนักงานศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยกฏหมายนั้น เฉพาะอย่างยิ่งที่ว่าด้วยการตรวจ การยึด และการริบของ การจับกุมผู้กระทำความผิด การแสดงเท็จ และการฟ้องร้องให้นำมาใช้บังคับแก่การนำเข้าหรือส่งออกนอกราชอาณาจักรซึ่งแร่ที่อยู่ในความควบคุมตามมาตรา ๑๒๙ ด้วย

มาตรา ๑๕๒ ทวิ^{๑๓๙} ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๑๓๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

^{๑๓๖} มาตรา ๑๔๘ วรรคสอง เพิ่มโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘

^{๑๓๗} มาตรา ๑๔๘ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๑๓๘} มาตรา ๑๕๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๑๓๙} มาตรา ๑๕๒ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๑๕๒ ตรี^{๑๔๐} ในกรณีที่ปรากฏว่าแร่ขาดหายไปจากบัญชีแสดงการชดเชยได้ของผู้ถือประทานบัตรชั่วคราวหรือผู้ถือประทานบัตร หรือบัญชีแสดงแร่คงเหลือของผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ ผู้รับใบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่ ผู้รับใบอนุญาตให้เหมแร่ไว้ในครอบครอง ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่ ผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม หรือผู้ซึ่งสถานที่เก็บแร่ เขตแต่งแร่ หรือเขตโลหกรรมของตนเป็นสถานที่ฝากแร่ โดยไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าการขาดหายไปนั้นมีสาเหตุจากความผิดของตน ผู้ถือประทานบัตรชั่วคราว ผู้ถือประทานบัตร ผู้รับใบอนุญาตซื้อแร่ ผู้รับใบอนุญาตตั้งสถานที่เก็บแร่ ผู้รับใบอนุญาตให้เหมแร่ไว้ในครอบครอง ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่ ผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม หรือผู้ซึ่งสถานที่เก็บแร่ เขตแต่งแร่ หรือเขตโลหกรรมของตนเป็นสถานที่ฝากแร่ แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งเท่าถึงสามเท่าของมูลค่าแร่ที่ขาดหายไปตามราคาที่กำหนดโดยกฎหมายว่าด้วยพิกัตอัตราค่าภาคหลวงแร่ที่ใช้บังคับอยู่ในวันกระทำความผิด และรัฐมนตรีมีอำนาจเพิกถอนประทานบัตรชั่วคราว ประทานบัตรใบอนุญาต หรือสถานที่ฝากแร่นั้นเสียได้

มาตรา ๑๕๓^{๑๔๑} การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเปรียบเทียบได้

มาตรา ๑๕๓ ทวิ^{๑๔๒} ในการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๔๘ ววรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๕๒ ตรี ให้อธิบดีมีอำนาจทำการเปรียบเทียบให้ผู้กระทำความผิดชำระค่าปรับได้ไม่น้อยกว่าขั้นต่ำของค่าปรับที่กฎหมายกำหนด และเมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับแล้วให้คดีเป็นอันระงับ

มาตรา ๑๕๔^{๑๔๓} บรรดาแร่ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ที่บุคคลได้มาหรือได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีไว้ในเนื่องในการกระทำความผิด หรือได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๓๒ ทวิ มาตรา ๑๓๒ ตรี มาตรา ๑๓๒ จัตวา มาตรา ๑๓๓ มาตรา ๑๓๓ ตรี มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๓๘ มาตรา ๑๔๒ มาตรา ๑๔๓ มาตรา ๑๔๕ มาตรา ๑๔๗ มาตรา ๑๔๘ มาตรา ๑๔๘ ทวิ มาตรา ๑๕๒ หรือมาตรา ๑๕๒ ทวิ ให้ริบเสียทั้งสิ้น ไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่

ให้พนักงานอัยการร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง และเมื่อพนักงานอัยการได้ร้องขอต่อศาลแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายในท้องถิ่นอย่างน้อยสองวันติดต่อกัน เพื่อให้บุคคลซึ่งอาจอ้างว่าเป็นเจ้าของมายื่นคำร้องขอเข้ามาในคดีก่อนมีคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ทั้งนี้ ไม่ว่าในคดีดังกล่าวจะปรากฏตัวบุคคลซึ่งอาจเชื่อว่าเป็นเจ้าของหรือไม่ก็ตาม

^{๑๔๐} มาตรา ๑๕๒ ตรี แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ พ.ศ. ๒๕๒๖

^{๑๔๑} มาตรา ๑๕๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

^{๑๔๒} มาตรา ๑๕๓ ทวิ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘

^{๑๔๓} มาตรา ๑๕๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘

ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดอ้างตัวเป็นเจ้าของก่อนมีคำพิพากษาของศาลชั้นต้น หรือมีเจ้าของ แต่เจ้าของไม่สามารถพิสูจน์ให้ศาลเชื่อว่าตนไม่มีโอกาสทราบ หรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิดดังกล่าว อีกทั้งตนได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้วที่จะป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดเช่นนั้นเกิดขึ้น หรือไม่สามารถพิสูจน์ให้ศาลเชื่อได้ว่าตนไม่มีโอกาสทราบ หรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการนำทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินดังกล่าวได้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันแรกของวันประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันตามวรรคสอง และในกรณีนี้มีให้นำมาตรา ๓๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ

มาตรา ๑๕๕^{๑๔๔} ในกรณีความผิดตามมาตรา ๑๓๒ ทวิ มาตรา ๑๓๒ ตริ มาตรา ๑๓๓ ตริ มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๔๒ มาตรา ๑๔๓ มาตรา ๑๔๕ มาตรา ๑๔๗ มาตรา ๑๔๘ มาตรา ๑๔๘ ทวิ มาตรา ๑๕๒ มาตรา ๑๕๒ ทวิ หรือมาตรา ๑๕๒ ตริ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งจ่ายเงินสินบนแก่ผู้นำจับ และเงินรางวัลแก่ผู้จับตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในอัตรารวมกันไม่เกินร้อยละห้าสิบห้าของจำนวนเงินค่าขายของกลางหรือเงินค่าปรับ แล้วแต่กรณี ในการกำหนดอัตราเงินสินบนหรือเงินรางวัล รัฐมนตรีจะกำหนดให้จ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลสำหรับกรณีที่ปรากฏตัวผู้ต้องหาและหรือมีผู้กระทำความผิดที่ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ได้รับโทษทางอาญามากกว่าการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลในกรณีที่ไม่ปรากฏตัวผู้ต้องหาและหรือไม่มีผู้กระทำความผิดที่ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดก็ได้

เงินสินบนและเงินรางวัลตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีจ่ายจากเงินขายของกลางที่ศาลสั่งริบ หรือจ่ายจากเงินค่าปรับที่ชำระต่อศาลในกรณีที่ศาลมิได้สั่งริบของกลาง หรือของกลางไม่อาจจำหน่ายได้ หรือจ่ายจากเงินค่าปรับที่มีการเปรียบเทียบในกรณีที่คดีเป็นอันระงับโดยการเปรียบเทียบปรับ หรือจ่ายจากเงินขายของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๑๕ เบญจ และในกรณีที่คดีเป็นอันระงับโดยการเปรียบเทียบปรับ อธิบดีอาจมอบหมายให้เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจเปรียบเทียบเป็นผู้สั่งจ่าย โดยจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ก็ได้

หมวด ๑๓
บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๕๖ บทบัญญัติในมาตรา ๘๙ เฉพาะกรณีขูดหาแร่รายย่อย มาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๐๕ และมาตรา ๑๑๔ มิให้ใช้บังคับจนกว่าจะพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๕๗ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎกระทรวง หรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ ให้บรรดากฎกระทรวง และประกาศที่ได้ออกตามกฎหมายว่าด้วยการทำเหมืองแร่ และใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

^{๑๔๔} มาตรา ๑๕๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ (ฉบับที่๒) พ.ศ. ๒๕๒๘

มาตรา ๑๕๘ ในระหว่างที่ยังมิได้ตรากฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมออกใช้บังคับ ให้
บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเกี่ยวกับปิโตรเลียมไปพลางก่อนโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕๙ ผู้ใดประสงค์จะขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจปิโตรเลียม ให้ยื่นคำขอ
ต่ออธิบดี พร้อมกับแผนที่แสดงเขตที่จะขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจปิโตรเลียม

มาตรา ๑๖๐ ผู้ใดประสงค์จะขอประทานบัตรทำเหมืองปิโตรเลียม ให้ยื่นคำขอต่อ
อธิบดี พร้อมกับแผนที่แสดงเขตที่จะขอประทานบัตร

มาตรา ๑๖๑ รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดเขตพื้นที่ อายุ
หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และการเรียกผลประโยชน์ตอบแทนที่จะให้แก่รัฐในการออกอาชญาบัตร
ผูกขาดสำรวจปิโตรเลียม และการออกประทานบัตรทำเหมืองปิโตรเลียมแตกต่างไปจากบทแห่ง
พระราชบัญญัตินี้เป็นพิเศษได้

มาตรา ๑๖๒ ผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจปิโตรเลียม ให้ได้รับยกเว้น
ค่าธรรมเนียมเพื่อใช้เนื้อที่ตามมาตรา ๒๖
ผู้รับใบอนุญาตทำเหมืองปิโตรเลียมชั่วคราว หรือผู้ถือประทานบัตรทำเหมือง
ปิโตรเลียม ให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมเพื่อใช้เนื้อที่ตามมาตรา ๕๕

มาตรา ๑๖๓ บรรดาประทานบัตร อาชญาบัตร หรือใบอนุญาต ที่ได้ออกให้ตาม
กฎหมายที่ถูยกยกเลิกตามมาตรา ๓ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นประทานบัตร
อาชญาบัตร หรือใบอนุญาตออกตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะสิ้นอายุ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
จอมพล ถนอม กิตติขจร
นายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม^{๑๔๕}

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เลขลำดับ	รายการ	อัตราค่าธรรมเนียม
๑	ค่าคำขอ	ฉบับละ ๒๐ บาท
๒	ค่าอาชญาบัตรสำรวจแร่	ฉบับละ ๑๐๐ บาท
๓	ค่าอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่	ฉบับละ ๕๐๐ บาท
๔	ค่าอาชญาบัตรพิเศษ หรือค่าต่ออายุอาชญาบัตรพิเศษ	ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
๕	ค่าประทานบัตรชั่วคราว	ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
๖	ค่าประทานบัตร หรือค่าต่ออายุประทานบัตร	แปลงละ ๑,๐๐๐ บาท
๗	ค่าใบอนุญาต หรือค่าต่ออายุใบอนุญาต	ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
๘	ค่าใช้เนื้อที่ (ก) ตามอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ หรือ อาชญาบัตรพิเศษทุก ๑ ไร่ หรือเศษของ ๑ ไร่	ปีละ ๖ บาท
	(ข) ตามประทานบัตร หรือตามประทานบัตรชั่วคราว ทุก ๑ ไร่ หรือเศษของ ๑ ไร่	ปีละ ๒๐ บาท
๙	ค่ารังวัด ตามความยาวของระยะที่รังวัดทุก ๔๐ เมตร หรือเศษของ ๔๐ เมตร	๒๐ บาท
๑๐	ค่าเขียนหรือจำลองแผนที่ ๕๐ ตารางเซนติเมตรแรก หรือต่ำกว่า แต่ละแปลง ทุก ๕๐ ตารางเซนติเมตรต่อไป หรือเศษของ ๕๐ ตารางเซนติเมตร	๒๐ บาท ๕ บาท
		แต่ไม่เกิน ฉบับละ ๒๐๐ บาท
๑๑	ค่าไตสวน	เรื่องละ ๑๐๐ บาท
๑๒	ค่าหลักหมายเขตเหมืองแร่	หลักละ ๑๐๐ บาท
๑๓	ค่าโอนประทานบัตร	แปลงละ ๕๐๐ บาท
๑๔	ค่าธรรมเนียมในค่าตอบแทนการโอนสิทธิทำเหมือง ตามประทานบัตร	ร้อยละ ๔ บาท

๑๔๕ บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องด้วยขณะนี้มิได้มีกฎหมายรื้ออยู่หลายฉบับ สมควรนำมารวมไว้ในที่เดียวกันและปรับปรุงเสียใหม่ โดยให้รัฐมีอำนาจควบคุมการตรวจการผลิต การรักษาแหล่งแร่ การจำหน่ายแร่ และการโลหกรรม และในเวลาเดียวกันก็อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการทำเหมือง ตลอดจนการให้ความคุ้มครองแก่กรรมกร และสวัสดิภาพของประชาชนให้เหมาะสมแก่กาลสมัย

พระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖^{๑๕๖}

มาตรา ๔๒ บรรดาค่าขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อรัฐมนตรีเห็นสมควรให้มีอำนาจออกอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ให้แก่ผู้ยื่นคำขอตามจำนวนเนื้อที่ที่ระบุไว้ในคำขอนั้นได้

มาตรา ๔๓ บรรดาอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ที่มีใช้แร่เหล็ก หรือโบนินูอาตทำเหมืองชั่วคราวที่ได้ออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ หรือประทานบัตรชั่วคราวที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะสิ้นอายุ แม้ว่าเนื้อที่ตามอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ที่มีใช้แร่เหล็กนั้นจะเกินกว่าเนื้อที่สำหรับอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่บนบกหรือในทะเลดังที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ก็ตาม

ให้อาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่เหล็กที่ได้ออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับคงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุ โดยให้นำมาตรา ๓๓ วรรคหก และมาตรา ๔๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ถือว่าเป็นอาชญาบัตรพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้

ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎกระทรวง หรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ ให้บรรดากฎกระทรวง และประกาศที่ได้ออกตามกฎหมายว่าด้วยแร่ และใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยแร่ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ เป็นเหตุให้ไม่อาจเร่งรัดและส่งเสริมการสำรวจแร่และการผลิตทรัพยากรธรณีอันมีค่าให้ได้ผล และอำนวยความสะดวกแก่ประเทศชาติได้ และประกอบกับทั้งค่าธรรมเนียมบางรายการยังไม่เหมาะสม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยแร่ให้รัดกุมและเหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น

พระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒^{๑๕๗}

^{๑๕๖} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๐/ตอนที่ ๙๕/หน้า ๒๖๕/๓๑ กรกฎาคม ๒๕๑๖

^{๑๕๗} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๖/ตอนที่ ๗๗/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๑๒ พฤษภาคม ๒๕๒๒

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติแรม พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ ยังไม่เหมาะสม และไม่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแรม และการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บยังต่ำ ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันสมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยแรมให้รัดกุมและเหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแรม พ.ศ. ๒๕๑๐ พ.ศ. ๒๕๒๖^{๑๔๘}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ เนื่องจากการส่งหนังสือหรือคำสั่งแก่บุคคลเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติแรม พ.ศ. ๒๕๑๐ จะต้องส่งโดยตรงเสียก่อน จึงจะส่งหนังสือหรือคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน หรือปิดไว้ในที่ที่เห็นได้ง่าย ณ สำนักงาน ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ของบุคคลดังกล่าวได้ ทำให้ไม่สะดวกในการปฏิบัติ สมควรกำหนดวิธีการส่งหนังสือหรือคำสั่งเสียใหม่โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถเลือกส่งโดยตรง หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนได้ นอกจากนี้ ในปัจจุบันผู้ทำเหมืองผลิตแรมได้เกินปริมาณที่ทางราชการอนุญาตให้ส่งออกนอกราชอาณาจักร และจำนวนแรมที่เกินปริมาณดังกล่าวนี้ทางราชการยังไม่มีมาตรการที่จะควบคุมการเก็บรักษามีให้สูญหายหรือถูกลักลอบไปจำหน่ายยังต่างประเทศ อันจะทำให้เกิดความเสียหายแก่เศรษฐกิจของประเทศสมควรจัดให้มีสถานที่ฝากแรมเพื่อรับฝากแรมที่เกินปริมาณดังกล่าว พร้อมทั้งให้มีมาตรการควบคุมการเก็บรักษาอย่างเหมาะสม และให้สิทธิแก่ผู้ที่นำแรมไปฝากไว้ ณ สถานที่ฝากแรมที่จะขอผิดชำระค่าภาคหลวงแรมไว้ก่อนได้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมการทำเหมือง จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแรม พ.ศ. ๒๕๑๐ และโดยที่เป็นการฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนในอันจะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติแรม พ.ศ. ๒๕๑๐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘^{๑๔๙}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันในท้องที่บางแห่งได้มีการลักลอบทำแรม และลักลอบส่งแรมออกนอกราชอาณาจักรอยู่เป็นประจำ ทำให้เกิดความเสียหายแก่เศรษฐกิจของประเทศอย่างมาก แต่พระราชบัญญัติแรม พ.ศ. ๒๕๑๐ มิได้ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในอันที่จะควบคุม หรือวางมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันและปราบปรามได้อย่างมีประสิทธิภาพสมควรให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดให้ท้องที่หนึ่งท้องที่ใดเป็นเขตควบคุมแรม เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจบางประการในอันที่จะสามารถควบคุม และวางมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทำแรม และลักลอบส่งแรมออกนอกราชอาณาจักรได้ กับเห็นควรให้มีการเพิ่มและแก้ไขบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกัน รวมทั้งเพิ่มเติมกรณีการคืนค่าภาคหลวงแรม และแก้ไขวิธีการในเรื่องของกลาง และการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลนำจับ และโดยที่เป็นการฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนในอันจะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

พระราชบัญญัติแรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔^{๑๕๐}

^{๑๔๘} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๐/ตอนที่ ๑๖๓/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๑๓ ตุลาคม ๒๕๒๖

^{๑๔๙} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๒/ตอนที่ ๑๙/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๘

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันปรากฏว่าการทำเกลือด้วยวิธีการสูบน้ำเกลือใต้ดินได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว จำเป็นต้องควบคุมมิให้มีการขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินเพิ่มมากขึ้น และวางมาตรการกำหนดให้การขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินและการทำเกลือจากน้ำเกลือใต้ดินต้องดำเนินการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และป้องกันมิให้มีผลกระทบทางสภาวะสิ่งแวดล้อมอันเกิดจากการขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดินดังกล่าว สมควรกำหนดให้น้ำเกลือใต้ดินอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยแร่ แต่ได้วางมาตรการเป็นพิเศษให้ผ่อนคลายลงสำหรับการขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดิน เพื่อให้แตกต่างไปจากวิธีการทำเหมืองโดยทั่วไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

*พระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕^{๑๕๑}

มาตรา ๙๓ ในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐

(๑) ให้แก้ไขคำว่า “กรมทรัพยากรธรณี” เป็น “กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่” คำว่า “อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี” เป็น “อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่” คำว่า “ผู้แทนกรมทรัพยากรธรณี” เป็น “ผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่” และคำว่า “ทรัพยากรธรณีประจำท้องที่” เป็น “เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่”

(๒) ให้แก้ไขคำว่า “รัฐมนตรี” ในมาตรา ๖ ทวิ และมาตรา ๖ จัตวา เป็น “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม”

(๓) ให้แก้ไขคำว่า “กรมทรัพยากรธรณี” ในมาตรา ๖ ตรี เป็นคำว่า “กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กรมทรัพยากรธรณี และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่”

(๔) ให้เพิ่ม “อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่” เป็นกรรมการในคณะกรรมการตามมาตรา ๑๘ เพื่อให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของกรมทรัพยากรธรณี ในส่วนที่เกี่ยวกับแร่มาเป็นของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้บัญญัติให้จัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่โดยมีภารกิจใหม่ ซึ่งได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม นั้นแล้ว และเนื่องจากพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้บัญญัติให้โอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่ง หรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่ โดยให้มีการแก้ไขบทบัญญัติต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่โอนไปด้วย ฉะนั้น เพื่อนวัตกรรมให้เป็นไปตามหลักการที่ปรากฏในพระราชบัญญัติ และพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องกับการโอนส่วนราชการ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมีความชัดเจนในการใช้กฎหมายโดยไม่ต้องไปค้นหาในกฎหมายโอนอำนาจหน้าที่ว่าตามกฎหมายใดได้มีการโอนภารกิจของส่วนราชการหรือผู้รับผิดชอบตามกฎหมายนั้นไปเป็นของหน่วยงานใดหรือผู้ใดแล้ว โดยแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้มีการเปลี่ยนชื่อส่วนราชการ รัฐมนตรี

^{๑๕๐} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๘/ตอนที่ ๑๔๖/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๒๑ สิงหาคม ๒๕๓๔

^{๑๕๑} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๙/ตอนที่ ๑๐๒ ก/หน้า ๖๖/๘ ตุลาคม ๒๕๔๕

ผู้ดำรงตำแหน่ง หรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการให้ตรงกับการโอนอำนาจหน้าที่ และเพิ่มผู้แทนส่วนราชการในคณะกรรมการให้ตรงตามภารกิจที่มีการตัดโอนจากส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่ รวมทั้งตัดส่วนราชการเดิมที่มีการยุบเลิกแล้ว ซึ่งเป็นการแก้ไขให้ตรงตามพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

พระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เทคโนโลยีเหมืองแร่ได้เปลี่ยนแปลงไปทำให้สามารถขุดหาแร่ที่อยู่ในระดับลึกมากและมีสายแร่คลุมพื้นที่กว้างมากได้ การทำเหมืองใต้ดินตามหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันจึงไม่สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเหมืองแร่ และความจำเป็นในการพัฒนาอุตสาหกรรมแร่ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทำเหมืองให้มีหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับกับการทำเหมืองใต้ดินได้อย่างเหมาะสม โดยกำหนดระดับความลึกของการทำเหมืองใต้ดิน และกำหนดให้ประทานบัตรทำเหมืองใต้ดินคลุมพื้นที่กว้างขึ้น โดยไม่ต้องแสดงหลักฐานการมีสิทธิทำเหมืองในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเหมืองแร่ และเอื้ออำนวยต่อการลงทุนและพัฒนาแหล่งแร่ใต้ดิน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	สำนักงานฯ
		พรพิมล/แก้ไข
		๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	สำนักงานฯ
		พชร/อรดา/จัดทำ
		๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๖
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	สำนักงานฯ
		วชิระ/ปรับปรุง
		๑๙ กันยายน ๒๕๔๙
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	สำนักงานฯ
		ฐิติพร/ปรับปรุง
		๒๓ มกราคม ๒๕๕๖
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	สำนักงานฯ
		พจนนา/ตรวจ
		๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	สำนักงานฯ
		สำนักงานฯ